

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXV/228/2016
Rady Miejskiej w Słubicach
z dnia 27 października 2016 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2016 - 2023

Gmina Słubice
69 – 100 Słubice
ul. Akademicka 1

Słubice, dnia 27 października 2016r.

I. WPROWADZENIE

Strategia rozwoju gminy to pewien generalny koncept systemowego, długofalowego działania władz wobec szans i zagrożeń wynikających ze zmieniającego się otoczenia i działań innych podmiotów, ukierunkowany przez wartości i opcje uznane przez lokalną społeczność i bazujący na wewnętrznym potencjale sił uwzględniającym wewnętrzne słabości. To długookresowy plan działania określający strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmujący niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych priorytety. Ustalenia zawarte w strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długofalowej polityki społeczno – gospodarczej zmierzającej do stworzenia sprzyjających warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańcom gminy.

Jednym z podstawowych obowiązków władz samorządowych jest wdrożenie racjonalnego i skutecznego systemu zarządzania gminą, w którym podjęte decyzje wynikają z ustaleń o charakterze długookresowym, czyli zarządzania strategicznego ukierunkowanego na przyszłość. Dlatego podjęto decyzję dotyczącą opracowania Strategii Rozwoju Gminy Słubice na lata 2016 – 2023, której podstawowymi założeniami są:

- prezentacja aktualnego stanu Gminy Słubice,
- usystematyzowanie celów i zadań, które będą realizowane w perspektywie kilku lat,
- stworzenie podstaw do ubiegania się o środki finansowe ze źródeł zewnętrznych.

Gmina Słubice należy do grona najlepiej prosperujących samorządów w Polsce. Zgodnie z opublikowanym rankingiem samorządowego miesięcznika "Wspólnota", dotyczącym zadłużenia samorządów w Polsce za rok 2014, Gmina Słubice zajmuje 17 miejsce w Polsce i pierwsze w województwie lubuskim pod względem wskaźnika zdolności kredytowej. Poprawiła się również lokata Słubic w rankingu miast powiatowych (dotycząca zadłużenia wyliczanego na podstawie kwoty zadłużenia w stosunku do dochodów budżetu), w którym Słubice plasują się na 58 miejscu. Nadal jednak konieczne jest racjonalne wykorzystywanie dostępnych oraz pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych środków finansowych celem zapewnienia gminie stałego i zrównoważonego rozwoju.

Gmina Słubice poprzez swoje strategiczne położenie w zachodniej części województwa lubuskiego, przy granicy z Republiką Federalną Niemiec, w niedalekiej odległości od Berlina, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych (węzeł dróg krajowych, autostrada A2) stanowi naturalny obszar przepływu ludzi, towarów, usług i kapitału. Wykorzystanie szans płynących z tak dogodnego położenia powinno stać się w przyszłości jednym z najważniejszych wyzwań stojących przed wspólnotą samorządową, podobnie jak przynależność gminy do Kostrzyńsko - Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Strategia, jako kompleksowy program rozwoju gminy, jest dokumentem o charakterze kierunkowym i nadrzędnym w stosunku do poszczególnych opracowań i programów sektorowych, np.: Wieloletnich Prognoz Finansowych stanowiąc podstawę do ich opracowania. Strategia nawiązuje do lokalnych dokumentów strategicznych, takich jak: Program Usuwania Azbestu oraz Wyrobów Zawierających Azbest na terenie Gminy Słubice, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Słubice, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słubice.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2016 – 2023 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla regionalnego i krajowego, takich jak: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020, Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014 – 2020, Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Strategia Rozwoju Kraju 2020, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020. Z formalnego punktu widzenia umożliwia to ubieganie się Gminy Słubice o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć rozwojowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W ocenie potencjału rozwojowego gminy szczególną rolę odgrywa określenie tych elementów jej struktury społeczno - gospodarczej, które mogą stać się konkurencyjne. Dlatego nadrzędnym celem strategii jest zapewnienie gminie konkurencyjnej pozycji na arenie regionalnej, krajowej i międzynarodowej przy wykorzystaniu jej mocnych stron oraz szans wynikających z jej geograficznego położenia, potencjału demograficznego i przynależności do Kostrzyńsko - Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Proces tworzenia strategii przebiegał wieloetapowo, począwszy od analizy bieżącej sytuacji gminy poprzez analizy statystyczne i strategiczne, aż po określenie i wybór priorytetowych celów uwzględniających potencjał, możliwości oraz mocne i słabe strony gminy.

W trakcie prowadzenia prac nad stworzeniem dokumentu odbyły się konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Słubice dotyczące celów określonych w projekcie strategii, które prowadzone były w formie spotkań eksperckich z grupami docelowymi i z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz spotkania otwartego z mieszkańcami gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2016 - 2023 jako dokument niezbędny do określenia przyszłości gminy przedstawiający jej uwarunkowania rozwojowe obejmuje część diagnostyczną, analizę SWOT, cele strategiczne, szczegółowe i cele operacyjne.

II PODSTAWY ROZWOJU GMINY SŁUBICE

1. Ogólna charakterystyka Gminy, (potencjał, diagnoza, możliwości i zagrożenia)

1.1. Położenie

Miejsko - wiejska Gmina Słubice leży w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. Położona jest przy granicy z Republiką Federalną Niemiec, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych (węzeł dróg krajowych nr 29 i 31 oraz drogi wojewódzkiej 137, a także autostrady A2 - głównego transeuropejskiego szlaku komunikacyjnego biegnącego z kierunku Berlina przez Świecko, Poznań oraz Warszawę do Moskwy). Przez teren Gminy Słubice przebiega także międzynarodowa linia kolejowa nr 3 (jedna z najdłuższych linii kolejowych w Polsce), łącząca Warszawę Zachodnią z Frankfurtem nad Odrą, będąca fragmentem międzynarodowej linii kolejowej E 20 (Berlin – Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol – Moskwa). Odległości miasta Słubice od innych miejscowości (w linii prostej, od centrum) wynoszą:

- Berlin - 70 km,
- Gorzów Wielkopolski - 80 km,
- Kostrzyn nad Odrą - 33 km,
- Poznań - 180 km,

- Szczecin - 150 km,
- Świebodzin - 73 km,
- Warszawa - 490 km,
- Wrocław - 249 km,
- Zielona Góra - 87 km.

Rysunek 1. Położenie Gminy Słubice



źródło: maps.google.pl, opracowanie własne

1.2. Wielkość

Gmina Słubice zajmuje obszar 185,57 km², w tym miasto Słubice obejmuje obszar o wielkości 19,21 km².

Rysunek 2. Gmina Słubice



Źródło: <http://slubice.e-mapa.net/>

Rysunek 3. Miasto Słubice



Źródło: <http://slubice.e-mapa.net/>

Rysunek 4. Sołectwa Gminy Słubice



Źródło: geoportal.gov.pl

W skład Gminy Słubice wchodzi 11 sołectw:

Drzecin, Golice, Kunice, Kunowice, Lisów, Nowe Biskupice, Nowy Lubusz, Pławidło, Rybocice, Stare Biskupice, Świecko.

1.3 . Funkcje

Gmina Słubice to prężnie rozwijający się gospodarczo ośrodek handlowo-usługowy województwa lubuskiego. Na obszarze Gminy Słubice istnieje i funkcjonuje ustanowiona w 1997 roku Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, jedna z czternastu w kraju specjalnych stref ekonomicznych, znajdująca się na terenie zachodniej Polski z 29 podstrefami inwestycyjnymi w województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Na terenie Gminy Słubice prowadzi działalność wiele firm i przedsiębiorstw specjalizujących się głównie w działalności handlowo – usługowej, w takich branżach, jak: samochodowa, metalowa, obuwnicza, maszynowa, elektroniczna, budowlana, spożywcza, betonowa oraz drzewna.

Dzięki działalności Collegium Polonicum, transgranicznej placówki naukowo - badawczej dwóch partnerskich uniwersytetów: Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Gmina Słubice pełni również funkcję ośrodka akademickiego. Collegium Polonicum, stanowiąc formę współpracy transgranicznej w dziedzinie badań i dydaktyki, realizuje głównie zadania z zakresu naukowej i kulturalnej współpracy pomiędzy Polską a Niemcami.

Słubice jako miejscowość przygraniczna pełni jedną z wiodących ról w dziedzinie współpracy międzynarodowej. Z uwagi na strategiczne podejście do współpracy polsko – niemieckiej Gmina Słubice stawiana jest za wzór wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i modelowych rozwiązań w działalności transgranicznej. Bezpośrednie sąsiedztwo Słubic i Frankfurtu nad Odrą spowodowało, że oba miasta stały się jednym transgranicznym obszarem miejskim. Celem dalszego wspólnego kreowania przyszłości obu miast według zasad partnerskiej współpracy Gmina Słubice i miasto Frankfurt nad Odrą przyjęły Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2010-2020. Zgodnie z przyjętymi założeniami głównymi celami strategicznymi planu są między innymi: wspólny, zintegrowany rozwój miast, ożywienie i rozwój terenów przyrzecznych, rewitalizacja ważnych obszarów miejskich, stworzenie i zarządzanie transgraniczną komunikacją publiczną, nauka umiejętności posługiwania się językiem sąsiada, ścisła współpraca samorządów miast, wspólna polityka wspierania gospodarki oraz rynku pracy, wzmocnienie znaczenia turystycznego Dwumiasta, działania na rzecz podniesienia poziomu ochrony klimatu i środowiska oraz ekologicznej jakości życia, wspólna oferta kulturalna oraz rozbudowa infrastruktury sportowej.

2. Zasoby

2.1. Zasoby ludzkie

Gminę Słubice zamieszkuje 19.929 osób, przy czym w mieście mieszka 16.848 osób, a na terenach wiejskich 3.101 osoby¹. Zdecydowana większość mieszkańców gminy zamieszkuje obszar miejski, prawie 17 tysięcy (84,5%). Można zauważyć, że od roku 2010 liczba ludności w gminie cały czas się zwiększa, przy czym jeżeli chodzi o płeć to wśród mieszkańców gminy zdecydowanie dominują kobiety. Zmiany liczby ludności w mieście oraz w Gminie Słubice w latach 2010 -2014 z uwzględnieniem płci przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców Gminy Słubice w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Ogółem					Mężczyźni					Kobiety				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Słubice	19.953	19.965	19.883	19.902	19.985	9.606	9.591	9.573	9.571	9.599	10.347	10.374	10.310	10.331	10.386
Słubice miasto	17.064	17.046	16.902	16.880	16.914	8.159	8.130	8.076	8.047	8.063	8.905	8.916	8.826	8.833	8.851
Słubice obszar wiejski	2.889	2.919	2.981	3.022	3.071	1.447	1.461	1.497	1.524	1.536	1.442	1.458	1.484	1.498	1.535

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dynamika zmian liczby ludności w gminie jest nieznaczna. Sukcesywnie zwiększa się jednak liczba osób zamieszkujących obszary wiejskie, maleje natomiast zaludnienie miasta (choć w roku 2014 liczba osób mieszkających w mieście po raz pierwszy od roku 2010 się zwiększyła). Przyczyną zaistniałej sytuacji są migracje wewnątrzgminne. Z roku na rok coraz więcej mieszkańców gminy opuszcza miasto, aby osiedlić się na obszarach wiejskich, w tak zwanych kompleksach domków jednorodzinnych.

¹ stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Słubice w 2014 r.

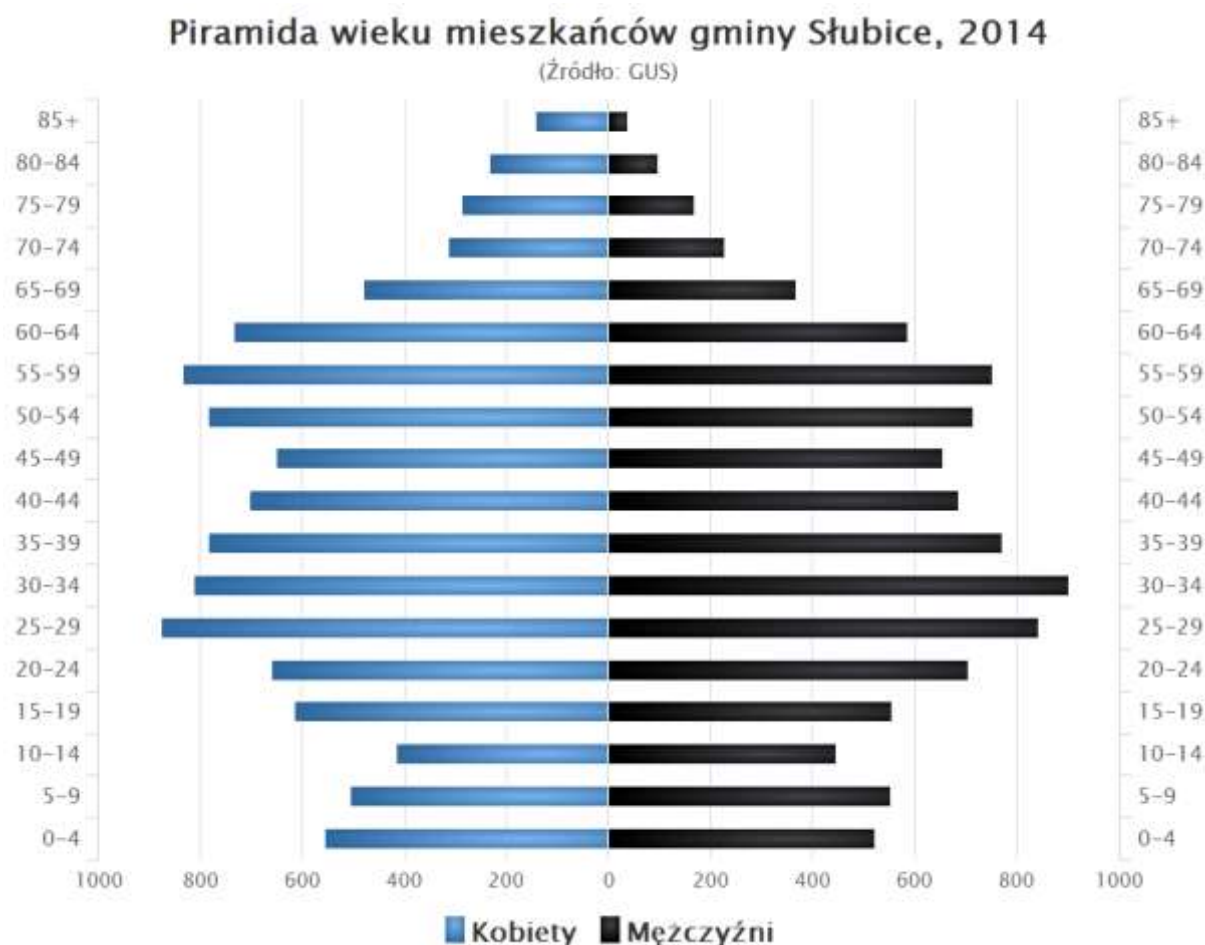


Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Słubice w latach 2010 – 2014

Wyszczególnienie	przyrost naturalny				
	2010	2011	2012	2013	2014
Słubice	50	24	57	-28	45
Słubice - miasto	33	21	45	-27	42
Słubice - obszar wiejski	17	3	12	-1	3

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Generalnie przyrost naturalny w gminie jest dodatni, jedynie w roku 2013 sytuacja dramatycznie się pogorszyła i odnotowano ujemny przyrost naturalny zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich Gminy Słubice. Na spadek liczby ludności miał wpływ ujemny bilans urodzeń w stosunku do zgonów. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy było zmniejszenie się poziomu dzietności, na co mogła mieć wpływ sytuacja ekonomiczna społeczeństwa oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne. Ludność z regionu lubuskiego emigrowała głównie do dużych miast Województwa Wielkopolski i Województwa Dolnośląskiego, a także do Warszawy i

za granicę. Jedną z głównych przyczyn migracji był mechanizm funkcjonowania lokalnego rynku pracy, ponieważ emigrowały przede wszystkim osoby młode i osoby w wieku aktywności zawodowej, czyli osoby w wieku produkcyjnym. W roku 2014 sytuacja się unormowała i przyrost naturalny ponownie uzyskał znak dodatni. Przyczyny takiego stanu rzeczy należy z kolei upatrywać w migracjach wewnętrznych. Do Słubic napływa ludność z całego kraju poszukująca zatrudnienia w Niemczech i osiedlająca się tutaj głównie ze względu na bliskość granicy polsko – niemieckiej. Tabela nr 3 poniżej przedstawia saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w latach 2010 – 2014.

Tabela 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Gminie Słubice w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie	saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych				
	2010	2011	2012	2013	2014
Słubice	-20	-12	3	11	14
Słubice - miasto	-50	-39	-52	-19	-19
Słubice - obszar wiejski	30	27	55	30	33

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 4. Mieszkańcy Gminy Słubice według wieku ekonomicznego w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie	w wieku przedprodukcyjnym					w wieku produkcyjnym					w wieku poprodukcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Słubice	3.734	3.663	3.674	3.660	3.623	13.503	13.468	13.246	13.168	13.149	2.716	2.834	2.963	3.074	3.213
Słubice – miasto	3.095	3.031	3.013	2.998	2.965	11.579	11.503	11.250	11.137	11.081	2.390	2.512	2.639	2.745	2.868
Słubice – obszar wiejski	639	632	661	662	658	1.924	1.965	1.996	2.031	2.068	326	322	324	329	345

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Gmina Słubice należy do grupy obszarów młodych demograficznie (tabela 4). Wśród mieszkańców zdecydowanie dominuje ludność w wieku produkcyjnym, która w okresie 2010 - 2014 stanowiła średnio 66,70 % ogółu mieszkańców gminy. Na uwagę zasługuje fakt, że wzrasta liczba osób w wieku produkcyjnym na obszarach wiejskich Gminy Słubice kosztem miasta, gdzie liczba osób w wieku produkcyjnym systematycznie maleje. Potwierdzeniem tezy, że Gmina Słubice należy do obszarów stosunkowo młodych demograficznie stanowi fakt, iż liczna osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, chociaż z roku na rok liczba osób w wieku poprodukcyjnym rośnie. Mimo

zanotowanego w latach 2011 - 2014 w stosunku do roku 2010 spadku liczy osób w grupie przedprodukcyjnej, grupa ta nadal pozostaje liczniejsza niż grupa osób w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni lat 2010 – 2014 liczba mieszkańców miasta i gminy w wieku poprodukcyjnym jednak systematycznie rośnie, co świadczy o tym, iż społeczeństwo Gminy Słubice się starzeje. W porównaniu ze strukturą ekonomiczną kraju i województwa lubuskiego struktura wieku ekonomicznego w Gminie Słubice nadal pozostaje zadawalająca. Liczba osób w gminie w wieku produkcyjnym jest wyższa niż średnia krajowa (o 2,8 punktów) i wojewódzka (o 2,0 punktów), a grupa osób w wieku poprodukcyjnym mniejsza w stosunku do średniej krajowej (o 2,9 punktów) i wojewódzkiej (o 1,9 punktów). Szczegółowe dane zawiera tabela nr 5.

Tabela 5. Mieszkańcy Polski, województwa lubuskiego i Gminy Słubice według wieku ekonomicznego w latach 2010- 2014

Wyszczególnienie	w wieku przedprodukcyjnym					w wieku produkcyjnym					w wieku poprodukcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0
województwo lubuskie	19,1	18,9	18,6	18,4	18,3	65,8	65,4	64,9	64,4	63,8	15,1	15,7	16,4	17,2	18,0
Gmina Słubice	18,7	18,3	18,5	18,4	18,1	67,7	67,5	66,6	66,2	65,8	13,6	14,2	14,9	15,4	16,10

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura wiekowa ludności gminy jest bardzo korzystna dla jej dalszego rozwoju. Potwierdzeniem tej tezy jest niski, w stosunku do średniej krajowej oraz wojewódzkiej, poziom wskaźnika obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym). Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Słubice jest o około 6,8 punktów procentowych niższy od wskaźnika obliczonego dla całego kraju i o 4,8 punktów procentowych niższy od wojewódzkiego. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 6.

Tabela 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Polsce, województwie lubuskim i Gminie Słubice w latach 2010- 2014 (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)

Wyszczególnienie	Wskaźnik obciążenia demograficznego				
	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	55,2	55,8	56,6	57,6	58,80
województwo lubuskie	52,1	52,9	54,0	55,4	56,80
Gmina Słubice	47,8	48,2	50,1	51,1	52,00

dane z 2016.03.01, źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.2. Zasoby przyrodnicze

2.2.1. Wody

Głównym elementem sieci hydrograficznej gminy jest rzeka Odra, druga pod względem całkowitej długości rzeka Polski. Przez południową część Gminy Słubice przepływa na odcinku 12 km rzeka Ilanka (prawy dopływ Odry), która wpada do Odry w jej 578,7 km. W dolinie Odry, na północ od Słubic, znajduje się wiele kanałów melioracyjnych. Największym z nich jest Kanał Czerwony (zwany Raczą Strugą) o długości 25,2 km, który łączy się z rzeką Wartą pod Kostrzynem.

We wschodniej części gminy znajdują się jeziora: Błędno (4,2 ha) położone w Kunowicach przy stacji PKP, Jezioro Zielone (4,00 ha) położone w Kunowicach przy cmentarzu komunalnym, Gnilec (2,7 ha) położone 1 km na południe od miejscowości Kunowice, Jezioro (1,5 ha) położone na ranczu w Drzecinie, Jezioro Sułówek (5 ha) położone około 1 km na południowy wschód od Nowych Biskupic, Jezioro Biskupickie (10 ha) położone we wsi Stare Biskupice w kierunku północnym oraz dwa jeziora w okolicy Golic (1,2 ha i 1,7 ha) położone pomiędzy miejscowościami Golice i Pławidło. Ogółem jeziora zajmują powierzchnię 30,3 ha.

2.2.2. Użytki rolne

Użytki rolne na terenie Gminy Słubice stanowią 44,20 % jej powierzchni, przy czym 79% użytków rolnych przeznaczonych jest pod zasiew. Łąki zajmują 14 % areалу, pastwiska 6,8%. Najmniejsza jest powierzchnia sadów. Szczegółowe dane zawiera tabela 7.

Tabela 7. Użytki rolne w Gminie Słubice w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	8.314	8.278	8.225	8.216	8.204
Grunty orne	6.562	6.528	6.479	6.467	6.489
Sady	8	8	8	8	8
Łąki	1.184	1.182	1.179	1.182	1.149
Pastwiska	560	560	559	559	559

stan z dnia 11 stycznia 2016 r., źródło: dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

2.2.3. Przyroda

Na obszarze gminy utworzono rezerwat przyrody „Łęgi koło Słubic” (397,94 ha) w całości objęty programem Natura 2000. Obejmuje on dwa kompleksy: południowy i północny. Kompleks południowy na zewnątrz wału

przeciwpowodziowego stanowi zwarty obszar lasów liściastych. Zajmuje on całą szerokość doliny o długości i szerokości ponad 1 km oraz powierzchni prawie 120 ha. Kompleks północny, rozciągnięty między Słubicami a Nowym Lubuszem w obrębie szerokiego na ponad 1 km międzywała obejmuje tereny zalewowe (łąki i pastwiska) ekstensywnie użytkowane rolniczo.

Pozostałe wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy to obszary chronionego krajobrazu (OCHK) oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- „Dolina Ilanki” o powierzchni całkowitej 7.864 ha, w tym na terenie Gminy Słubice 136 ha (1,7%);
- „Słubicka Dolina Odry” o powierzchni całkowitej 14.075 ha, w tym na terenie Gminy Słubice 9.174 ha (65,2%).

Na terenie Gminy Słubice znajdują się także użytki ekologiczne:

- „Jezioro” w obrębie Kunowice (29,76 ha),
- „Drzecińskie Bagna” w obrębie Drzecin (9,70 ha),
- „Przy Torach” w obrębie Drzecin (15,30 ha),
- „Zakole” w obrębie Drzecin (7,57 ha),
- „Długie Bagno” w obrębie Nowe Biskupice (4,96 ha),
- „Bagna Biskupickie” w obrębie Nowe Biskupice (25,47 ha),
- „Rozległe Bagna nad Ilanką” w obrębie Rybocice (114,00 ha).

Na terenie Gminy Słubice ustanowiono również pomniki przyrody:

- Słubice, ul. Kopernika - dąb szypułkowy, obwód 420 cm, wysokość 32 m;
- Słubice, ul. Wodna - dąb szypułkowy, obwód 370 cm, wysokość 28 m;
- Słubice, Plac Wolności - dąb szypułkowy, obwód 350 cm, wysokość 22 m;
- teren leśny w obrębie Drzecin, na działce nr ewid. 5/123 - dąb szypułkowy, obwód 385 cm, wysokość 19 m.

2.2.4. Bogactwa naturalne

Na terenie gminy brakuje udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Prowadzone na dużych głębokościach odwierty wskazują wprawdzie na występowanie pokładów węgla brunatnego, jednak jego niewielkie ilości, mała miąższość pokładów i duża głębokość zalegania powodują, że jego wydobycie jest nieopłacalne ekonomicznie. Jedynymi eksploatowanymi surowcami naturalnymi

na terenie gminy są piasek i pospółka pozyskiwane dla celów budowlanych i drogowych. Nie licząc dzikich odkrywek, największym miejscem poboru tych surowców jest żwirownia w Rybolicach i piaskownia w Kunowicach.

2.3. Zasoby kulturowe

Słubice należą do nietypowych organizmów urbanistycznych ze względu na fakt, iż przez kilka wieków stanowiły wraz z Frankfurtem nad Odrą jedno miasto. Dzielnica na prawym brzegu Odry, z której po II wojnie światowej powstały Słubice, była przedmieściem Frankfurtu(O) zwanym Dammvorstadt. Na obszarze miasta zachowało się niewiele zabytkowych obiektów, a te które pozostały pochodzą głównie z XVIII i XIX w. Do najcenniejszych obiektów zabytkowych w Słubicach należy zaliczyć historyczny, wschodniomarchijski wybudowany w latach 1914-1927 stadion. Stanowi on jeden z najstarszych tego typu obiektów w Europie Środkowej. Ze względu na formę i rozwiązania architektoniczne obiekt jest bardzo zbliżony do powstałego w 1913 r. „Stadionu Niemieckiego” w Berlinie. Ponieważ słubicki kompleks sportowy nie ucierpiał zbytnio w wyniku prowadzonych podczas II wojny światowej działań wojennych do dziś funkcjonuje w zbliżonym do historycznego kształcie.

W południowo-wschodniej części miasta znajdują się ruiny wieży widokowej zwanej „Wieżą Kleista”. Obiekt został wybudowany w XVIII w. na cześć niemieckiego poety Ewalda Christiana von Kleista i przetrwał do roku 1945, kiedy to został zniszczony przez wojska niemieckie w wyniku prowadzonych działań wojennych.

W Słubicach znajduje się jeden z najstarszych cmentarzy żydowskich w Europie. Pierwsze wzmianki o nim pochodzą z 2 lipca 1399 roku. Cmentarz został zbombardowany w lutym 1944 roku przez siły lotnicze Wielkiej Brytanii. W 1972 roku decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze wyrażono zgodę na jego likwidację. W 1985 r. Polska Służba Ochrony Zabytków uznała główną część byłego cmentarza za miejsce historyczne. Z okazji 600-lecia istnienia cmentarza władze miast partnerskich Słubic i Frankfurtu nad Odrą odsłoniły w miejscu głównego wejścia tablicę pamiątkową. Dzięki staraniom środowisk żydowskich na terenie cmentarza ustawiono macewy upamiętniające trzech miejscowych rabinów.

W Słubicach zostały zachowane historyczne kamienice (pochodzące głównie z końca XIX w. i początku XX w.) tworzące ciekawą pod względem architektonicznym

zabudowę pierzejową (ulice: Jedności Robotniczej, Kopernika, I-go Maja, Wojska Polskiego, Słowiańska, Kościuszki, Żeromskiego oraz Plac Przyjaźni), które znajdują się pod ochroną Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Na terenie miasta znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, takie jak: wybudowany na przełomie XIX i XX wieku budynek szkolny przy ul. Wojska Polskiego, elewacja frontowa „Kina Piast” przy ul. Jedności Robotniczej, cmentarz żydowski przy ul. Transportowej oraz stadion miejski przy ul. Sportowej.

Niewiele zabytkowych obiektów o długiej metryce zachowało się również na obszarze gminy Słubice. Do najcenniejszych pod tym względem należy zaliczyć wpisane do rejestru zabytków: XV/XVI - wieczny kościół ewangelicki pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lisowie, XV-wieczny kościół fil. pw. Św. Józefa w Rybocicach, kościół fil. pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Golicach oraz kościół ewangelicki pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Starych Biskupicach.

Na terenie gminy znajdują się miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, np. pomnik ofiar rosyjskiego korpusu pancernego poległych podczas walk toczonych w Kunowicach w okresie II wojny światowej, czy murowany pomnik z białego granitu ku czci ofiar nazistowskiego obozu pracy w Świecku.

2.4. Infrastruktura techniczna

2.4.1. Drogi

Na terenie Gminy Słubice krzyżuje się wiele ważnych szlaków komunikacyjnych, dzięki którym gmina ma dogodne połączenia nie tylko z głównymi ośrodkami Polski, ale również z metropoliami europejskimi. Informacje dotyczące rodzajów i długości dróg w gminie zawierają tabele 8 i 9.

Tabela 8. Drogi na terenie Gminy Słubice w latach 2010 – 2015

Kategoria	Nr drogi	Przebieg	Długość (w km)
Drogi gminne	-	-	105,86
Drogi powiatowe	1252F	od drogi krajowej nr 29-Świecko - Rybocice - Kunice - granica gmin Słubice-Cybinka	12,700
	1253F	od drogi wojewódzkiej nr 137 - m. Kunowice ul. Dworcowa	1,134
	1254F	od drogi wojewódzkiej nr 137 - Nowe Biskupice -	3,944

		Gajec - Rzepin-do drogi krajowej nr 2	
	1298F	od drogi krajowej nr 31 - Drzecin - Stare Biskupice - Nowe Biskupice - do drogi wojewódzkiej nr 137	5,889
	1299F	od drogi krajowej nr 31 - Słubice - Nowy Lubusz - Pławidło - Słubice - do drogi krajowej nr 31	17,894
	1300F	od drogi powiatowej nr 1299F-Kolonia Nowy Lubusz-do rz. Odry	3,905
	1301	od drogi krajowej nr 31 - Lisów - do drogi krajowej nr 31	1,577
	1302F	od drogi powiatowej nr 1301F - Lisów - Starków - Kowalów - do drogi wojewódzkiej nr 137	2,057
	1306F	od drogi krajowej nr 31-Golice-do drogi wojewódzkiej nr 139-Radówek	1,904
Drogi wojewódzkie	137	-	9,157
Drogi krajowe	2	Granica państwa - Poznań	4,800
	29	Granica Państwa - Cybinka – Krosno Odrzańskie	15,000
	31	Kostrzyn - Słubice	15,500

stan z dnia 31.12.2015 r., źródło: dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Tabela 9. Drogi gminne na terenie Gminy Słubice w latach 2010 – 2015

Wyszczególnienie	Długość dróg (w km)				
	2010	2011	2012	2013	2015
Ogólnie	75,06	75,06	105,86	105,86	105,86
Drogi twarde	35,55	35,55	71,09	72,09	75,30
Drogi gruntowe	28,86	28,86	34,77	33,77	30,06

stan z dnia 31.12.2015 r., źródło: dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach

Stan infrastruktury drogowej w Gminie Słubice wymaga budowy nowych dróg, rozbudowy istniejących oraz prac remontowych (miejscowych napraw, bądź powierzchniowego ułożenia masy asfaltowej). Tereny sołectw charakteryzują się generalnie słabo rozwiniętą infrastrukturą drogową. Istniejące drogi są przeważnie drogami gruntowymi w niewielkim stopniu udrożnionymi przez usypanie kruszywa.

2.4.2. Wodociągi i kanalizacja

Właścicielem stacji uzdatniania i systemu dostarczania wody oraz

oczyszczalni ścieków i systemu odprowadzania wód zużytych jest Zakład Usług Wodno-Ściekowych Sp. z o.o., w której Gmina Słubice posiada 100% udziałów. ZUWŚ sprawuje nadzór i utrzymuje w należytym stanie technicznym pięć wiejskich stacji uzdatniania wody (WSUW) i Automatyczną Stację Uzdatniania Wody (ASUW) dla miasta Słubice. Aktualnie zakład zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Słubice, Kunowice, Nowy Lubusz, Drzecin, Stare Biskupice, Nowe Biskupice, Golice, Rybocice, Świecko, Kunice, Pławidło, Kolonię Nowy Lubusz, Lisów. W mieście Słubice funkcjonuje ujęcie wód podziemnych o nazwie „Lotnisko”, które jest największym ujęciem w Gminie Słubice. Aktualnie z tego ujęcia zaopatrywani są w wodę mieszkańcy Słubic, Kunowic i Nowego Lubusza. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie miasta wynosi 59,7 km.

Na potrzeby zaopatrzenia w wodę mieszkańców 10 wsi położonych na terenie Gminy Słubice pracuje pięć ujęć wody (patrz tabela poniżej). Aktualnie trwa realizacja inwestycji w zakresie budowy wodociągu od wsi Nowy Lubusz i do Kolonii Nowy Lubusz.

Tabela 10. Ujęcia wody na terenach wiejskich Gminy Słubice

Lokalizacja ujęcia wody	Rybocice	Golice	Stare Biskupice	Lisów	Kolonia Nowy Lubusz
Miejscowości zasilane z ujęcia	Rybocice, Świecko, Kunice	Golice	Stare Biskupice, Nowe Biskupice, Drzecin	Lisów	Kolonia Nowy Lubusz, Pławidło
Wydajność ujęcia Q_{dmax} [m ³ /d]	184,30	483,80	480,00	93,57	134,45
Długość sieci wodociągowej [mb.]	13.200	4.300	14.100	1.800	5.100
Liczba mieszkańców	478	417	500	160	210

dane z dnia 22.01.2016 r. źródło: ZUWŚ

W gminie funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków, w której stosuje się nowoczesną technologię oczyszczania ścieków za pomocą sekwencyjnych reaktorów porcjowych, co umożliwia wysoki stopień redukcji zanieczyszczeń. Biologiczna oczyszczalnia ścieków obsługuje dwie miejscowości: Słubice i Kunowice. Na terenie miasta znajduje się obecnie 21 lokalnych przepompowni ścieków, do których ścieki doprowadza 50 km sieci kanalizacji sanitarnej.

W 2012 r. oddano do użytkowania kanalizację sanitarną w miejscowości

Golice wykonaną w ramach zrealizowanego wspólnie z Gminą Górzycą projektu. Oczyszczalnia znajduje się na terenie Gminy Górzycą i przyjmuje ścieki z miejscowości Golice. W ramach realizacji inwestycji wybudowano dla Golic 6.500 mb kanalizacji sanitarnej i 3 przepompownie ścieków.

2.4.3. Ciepłownictwo

Zaopatrzeniem mieszkańców w ciepło w Gminie Słubice zajmuje się SEC Słubice Sp. z o.o., którego właścicielem jest Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Szczecinie. Przedsiębiorstwo sprzedaje ciepło użytkownikom na terenie miasta Słubice. Głównym źródłem wytwarzającym energię ciepłą na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej jest ww. zakład zlokalizowany przy ul. Folwarcznej 1b (z zainstalowaną mocą ciepłą 15,136 MW). Zasadnicza sieć ciepła magistralna o średnicy 50-300 mm ma długość 7.552mb. SEC Słubice eksploatuje 41 wymiennikowych węzłów ciepłych, stanowiących integralną część sieci ciepłej z czego 30 węzłów to węzły dwufunkcyjne (CO i CW), a pozostałe służą wyłącznie do ogrzewania mieszkań i pomieszczeń użytkowych. SEC Słubice Sp. z o.o. sprzedaje ciepło 73 odbiorcom instytucjonalnym, z których największymi są:

- Stadtwerke Frankfurt Oder GmbH,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Słubicach,
- Wspólnoty Mieszkaniowe,
- Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa.

Odbiorcy ciepła zakwalifikowani są do pięciu grup taryfowych stworzonych w zależności od sposobu podłączenia ich do sieci ciepłowniczej. Szczegółowe dane dotyczące sprzedaży ciepła według grup odbiorców zawiera tabela nr 11.

Tabela 11. Sprzedaż ciepła według grup odbiorców w latach 2010 – 2014

Grupa odbiorców	Sprzedaż ciepła [GJ]				
	2010	2011	2012	2013	2014
CR A	34.103	29.828	30.609	31.483	29.811
CR B	49.397	41.237	42.578	43.098	39.194
CR C					458
KL A	5.598	4.505	4.793	3.635	1.825
Razem SEC Słubice	89.098	75.570	77.980	78.216	71.288

dane z 14.01.2016 r., źródło: SEC Sp. z o.o.

2.4.4. Energia elektryczna

Dostarczycielem energii elektrycznej dla Gminy Słubice jest firma ENEA Operator Sp. z o.o. Liczbę odbiorców energii elektrycznej w mieście Słubice i Powiecie Słubickim oraz ilość zużytej energii przedstawiają tabele nr 12 i 13.

Tabela 12. Odbiorcy energii elektrycznej w latach 2012 - 2014

	liczba odbiorców energii		
rok	2012	2013	2014
miasto Słubice	6.938	8.113	8.213
Powiat Słubicki	15.141	17.260	17.876

źródło: ENEA Sp. z o.o.

Tabela 13. Zużycie energii elektrycznej w latach 2012 - 2014

	zużycie energii		
rok	2012	2013	2014
miasto Słubice	13.089.128 kWh	54.568.062 kWh	55.925.701
Powiat Słubicki	29.774.605 kWh	111.653.364 kWh	110.758.108

źródło: ENEA Sp. z o.o.

Gmina jest zelektryfikowana trzema rodzajami linii. Długość poszczególnych linii w 2014 wynosiła odpowiednio:

- niskiego napięcia – 182,000 km,
- średniego napięcia – 191,000 km,
- wysokiego napięcia – 28,537 km.

W zależności od potrzeb na terenie Gminy Słubice są rozbudowane i modernizowane linie średniego i niskiego napięcia. Na bieżąco trwają prace związane z wymianą linii napowietrznych i budową przyłączy. Tabela poniżej przedstawia liczbę wybudowanych przyłączy do sieci w latach 2010 – 2014.

Tabela nr 14. Wybudowane przyłącza w latach 2010 - 2014

rok	2010	2011	2012	2013	2014
liczba wybudowanych przyłączy	83	101	66	77	76

źródło: ENEA Sp. z o.o.

2.4.5. Gaz

Gaz do Gminy Słubice dostarczany jest przez dwa podmioty: EWE Energię Sp. z o.o. (EWE) oraz Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o.

EWE Energia Sp. z o.o. zaopatruje w gaz takie miejscowości, jak: Słubice, Kunowice, Lisów, Golice oraz Drzecin. Większość sieci przypada na sołectwo

Kunowice oraz miasto Słubice. Mieszkańcy Gminy Słubice zaopatrywani są w gaz przez sieć średniego ciśnienia. Tabela poniżej przedstawia liczbę użytkowników sieci oraz długość wybudowanej sieci średniego ciśnienia

Tabela nr 15. Użytkownicy i długość sieci w latach 2012 - 2013

	2012	2013
liczba użytkowników sieci	482	504
długość wybudowanej sieci średniego ciśnienia	726,5 mb	1279 mb

źródło: EWE Energia Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku na terenie gminy Słubice było zainstalowanych 4.959 gazomierzy.

Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. dostarcza gaz jedynie mieszkańcom części miasta Słubice. Długość sieci gazowej, liczbę gazomierzy oraz przyłączy przedstawiają tabele nr 16 i 17 poniżej.

Tabela nr 16. Długość sieci gazowej w latach 2012 - 2013

długość sieci gazowej	2012	2013
średniego ciśnienia	7,914 km	7,914 km
niskiego ciśnienia	40,364 km	41,600 km

źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

Tabela 17. Liczba gazomierzy i liczba przyłączy w latach 2012 - 2013

	2012	2013
liczba gazomierzy	4.843	4.918
liczba czynnych przyłączy gazowych sieci średniego ciśnienia	0,571 km 45 sztuk	0,600 km 48 sztuk
liczba czynnych przyłączy gazowych sieci niskiego ciśnienia	15,049 km 1094 sztuk	15,300 km 1109 sztuk

źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Słubice znajduje się stacja gazowa I-go stopnia o przepustowości $Q=10000 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz dodatkowa stacja pomiarowa gazu dla miasta o przepustowości $Q=1800 \text{ m}^3/\text{h}$. Stacja ta jest punktem granicznym pomiędzy sieciami gazowymi należącymi do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. i EWE Energia Sp. z o.o.

2.4.6. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Słubice w miejscowości Kunowice znajduje się miejsko-gminne składowisko odpadów odległe od najbliższych zabudowań o około 1,5 km. Składowisko zostało wybudowane w latach 1992/1993 na powierzchni 7,71 ha.

Odcieki z kwater gromadzone są w zbiornikach ewaporacyjnych, a następnie wykorzystywane do zraszania odpadów na kwaterach, co przyspiesza rozkład odpadów organicznych oraz zapobiega samozapłonom. Kwatery wykorzystywane do składowania odpadów zajmują około 4 ha, a pozostały teren (3 ha) stanowi rezerwę pod dalszą zabudowę. Składowisko wyposażone jest w wagę samochodową z oprogramowaniem komputerowym, kompaktor, budynek socjalny, własne ujęcie wody, myjnię samochodową, zbiornik przechowywania padliny oraz wiatę na sprzęt pracujący na wysypisku. Na składowisku funkcjonuje również sortownia odpadów wybudowana ze środków SAPARD w 2004 roku. Dobrze dobrane warunki izolacji przestrzennej składowiska chronią ludność przed nieprzyjemnymi zapachami i rozwiewaniem odpadów. Ze względu na wymogi bezpieczeństwa podłoże wysypiska zostało uszczelnione geomembraną. Ustanowiono również strefę ochrony sanitarnej o promieniu 500 m od ogrodzenia. Na bieżąco prowadzona jest kontrola oddziaływania składowiska na I i II poziom wodonośny.

W Kunowicach od 2 maja 2016r. działa nowa instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ze statusem RIPOK. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych została zaprojektowana i wybudowana z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, które pozwalają ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko. Instalacja w Kunowicach jest jedną z dwóch w regionie centralnym Województwa Lubuskiego, co zdecydowanie pozytywnie wpływa na jakość oferowanych usług w sektorze odbioru odpadów komunalnych w regionie.

2.4.7. Energia odnawialna

Wzrost dostępu do energii produkowanej ze źródeł odnawialnych stanowi element krajowej strategii wspieranej przez politykę Unii Europejskiej. Jednym z najbardziej perspektywicznych źródeł energii odnawialnej jest energia pozyskiwana z wiatru. Zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami polski rząd podjął decyzję o redukcji emisji gazów cieplarnianych. Gmina Słubice również zaangażowała się w działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. 28 marca 2007 roku Rada Miejska w Słubicach podjęła uchwałę nr V/40/07 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Słubice w obrębie miejscowości: Golice i Lisów w zakresie przeznaczenia i ustalenia zasad zagospodarowania terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą.

W ramach projektu „Farma Wiatrowa Golice” na obszarze 410 hektarów wybudowano 19 turbin wiatrowych o mocy 2,0 MW każda, o łącznej mocy wyjściowej wynoszącej 38,0 MW, co umożliwia roczną produkcję energii elektrycznej na poziomie około 80 GWh. Wybudowanie farmy wiatrowej wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa energetycznego i zmniejszyło ryzyko wystąpienia przerw w dostawach energii elektrycznej dla mieszkańców Gminy Słubice. Inwestycja pozwoliła na zaopatrzenie w energię elektryczną około 40.000 gospodarstw domowych zapobiegając emisji do atmosfery ponad 77 tysięcy ton dwutlenku węgla rocznie.

2.5. Infrastruktura społeczna

2.5.1. Edukacja

Wykaz jednostek oświatowych w Gminie Słubice:

1) publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach i punkty przedszkolne:

- Przedszkole Samorządowe nr 1 „Jarzębinka” w Słubicach (PS1),
- Przedszkole Samorządowe nr 2 „Pinokio” w Słubicach (PS2),
- Przedszkole Samorządowe nr 3 „Miś Uszatek” w Słubicach (PS3),
- Przedszkole Samorządowe nr 4 „Krasnal Hałabała” w Słubicach (PS4),
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Golicach (OPG),
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Kunowicach (OPK),
- Punkt przedszkolny w Kunowicach (PPK),
- Punkt przedszkolny w Świecku (PPŚ),
- Punkt przedszkolny w Golicach (PPG),

2) publiczne szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Słubicach (SP1),
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słubicach (SP2),
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Stefana Czarnieckiego w Słubicach (SP3),
- Szkoła Podstawowa w Kunowicach (SPK),
- Szkoła Podstawowa w Golicach (SPG),

3) publiczne gimnazja

- Gimnazjum nr 1 im. Hm Zygmunta Imbierowicza w Słubicach (G1),

- Gimnazjum nr 2 im. Marka Kotańskiego w Słubicach (G2),

4) niepubliczne przedszkola

- Niepubliczne Przedszkole „SUPER DZIECKO”
- Niepubliczne Przedszkole „Kraina Radości”

5) niepubliczne szkoły

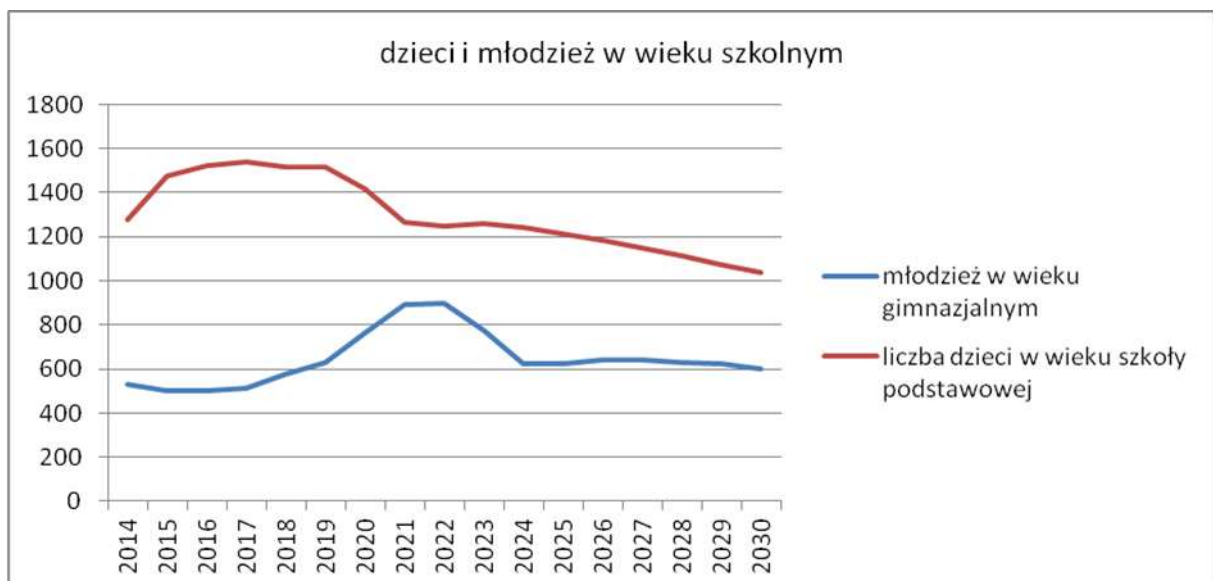
- Prywatna Szkoła Podstawowa „Euregio” (w roku szkolnym 2013/2014 uczęszczało do niej 19 uczniów, a w roku szkolnym 2014/ 2015- 27 uczniów)

Wykres 2. Liczba dzieci w wieku szkoły podstawowej



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Wykres 3. Liczby młodzieży w wieku szkoły podstawowej i w wieku gimnazjalnym



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

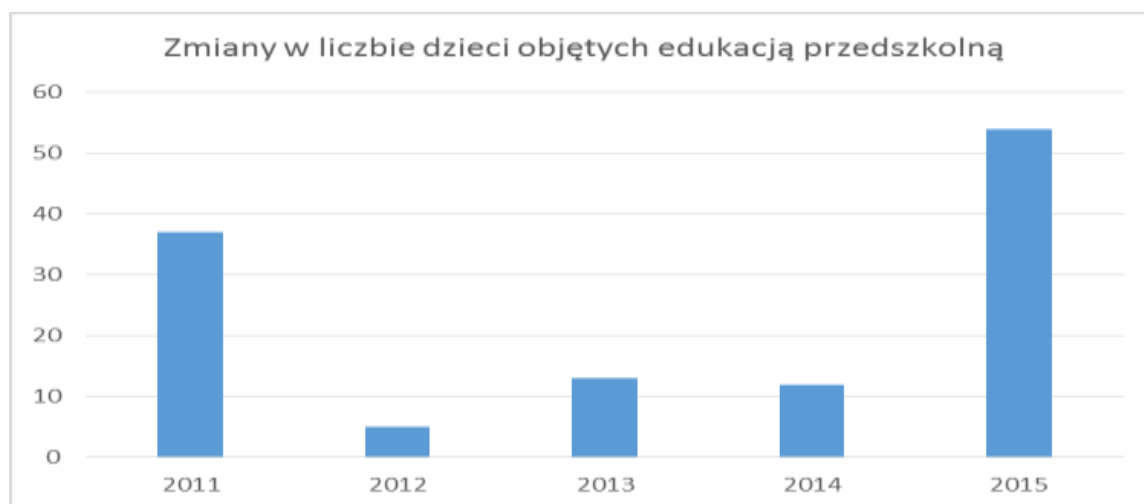
Liczbę dzieci i oddziałów w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i punktach przedszkolnych przedstawia tabela nr 18 poniżej.

Tabela nr 18: Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i punktach przedszkolnych

Nazwa jednostki	PS1	PS2	PS3	PS4	OP1	OP2	OP3	OPK	OPG	PPŚ	PPK	PPG	Razem
Liczba dzieci 09/10	127	75	99	129	18	26	20	9	12	12	11	11	549
Ilość oddziałów	5	3	4	5	1	1	1	1	1	1	1	1	25
Liczba dzieci 10/11	148	76	102	128	23	24	25	12	9	11	15	13	586
Ilość oddziałów	6	3	4	5	1	1	1	1	1	1	1	1	26
Liczba dzieci 11/12	151	76	100	125	20	30	19	15	16	11	13	15	591
Liczba dzieci 12/13	154	74	100	122	24	26	25	14	18	14	15	18	604
Liczba dzieci 13/14	155	77	101	127	27	27	26	14	16	11	18	17	616
Liczba dzieci 14/15	158	175	102	126	22	23	-	15	11	11	13	15	671
Ilość oddziałów	6	7	4	5	1	1	-	1	1	1	1	1	29

dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Wykres nr 4: Zmiany w liczbie dzieci objętych edukacją przedszkolną



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Liczbę dzieci w szkołach podstawowych przedstawia tabela nr 19 poniżej.

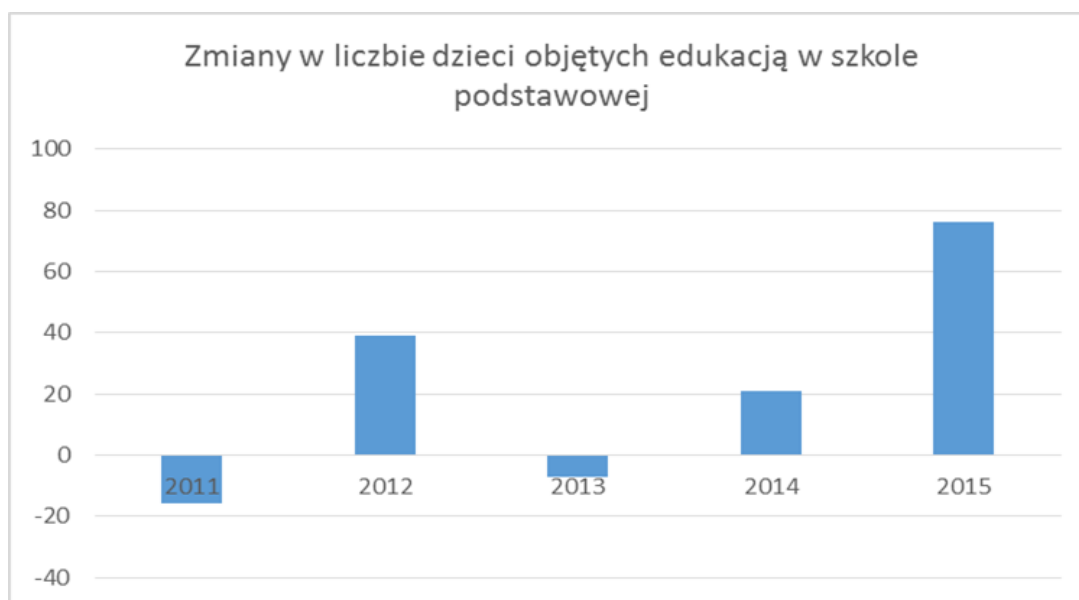
Tabela nr 19: Liczba dzieci i oddziałów w szkołach podstawowych

Nazwa jednostki	SP1	SP2	SP3	SPG	SPK	Ogółem
Liczba uczniów 2009/2010	281	278	330	63	58	1010
Liczba oddziałów	12	12	15	6	6	51

Liczba uczniów 2010/2011	288	273	315	65	53	994
Ilość oddziałów	12	12	13	6	6	49
Liczba uczniów 2011/2012	319	281	332	50	51	1033
Ilość oddziałów	13	13	14	5	6	51
Liczba uczniów 2012/2013	318	290	322	45	51	1026
Ilość oddziałów	13	13	13	5	6	50
Liczba uczniów 2013/2014	315	306	322	45	59	1047
Ilość oddziałów	13	13	13	5	6	50
Liczba uczniów odroczonych	0	0	1	0	0	1
Liczba uczniów 2014/2015	336	322	349	50	66	1123
Ilość oddziałów	14	14	15	5	6	54
Liczba uczniów odroczonych	0	5	12	0	0	17

dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Wykres nr 5: Zmiany w liczbie dzieci objętych edukacją w szkole podstawowej.



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Tabela nr 20 poniżej przedstawia liczbę uczniów uczęszczających do gimnazjów.

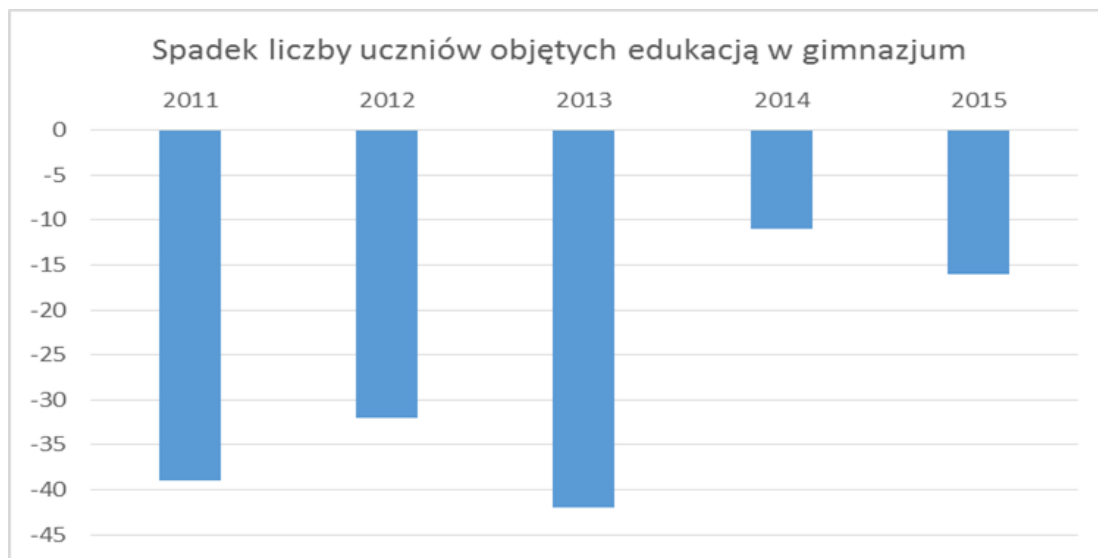
Tabela nr 20: Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach

Nazwa jednostki	G1	G2	Ogółem
Liczba uczniów 2009/2010	410	236	646
Ilość oddziałów	18	10	28
Liczba uczniów 2010/2011	374	233	607
Ilość oddziałów	17	10	27
Liczba uczniów 2011/2012	359	216	575
Ilość oddziałów	16	9	25
Liczba uczniów 2012/2013	330	203	533

Ilość oddziałów	15	9	24
Liczba uczniów 2013/2014	333	189	522
Ilość oddziałów	15	9	24
Liczba uczniów 2014/2015	332	175	507
Ilość oddziałów	15	8	23

dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Wykres nr 6: Spadek liczby uczniów objętych edukacją w gimnazjum.

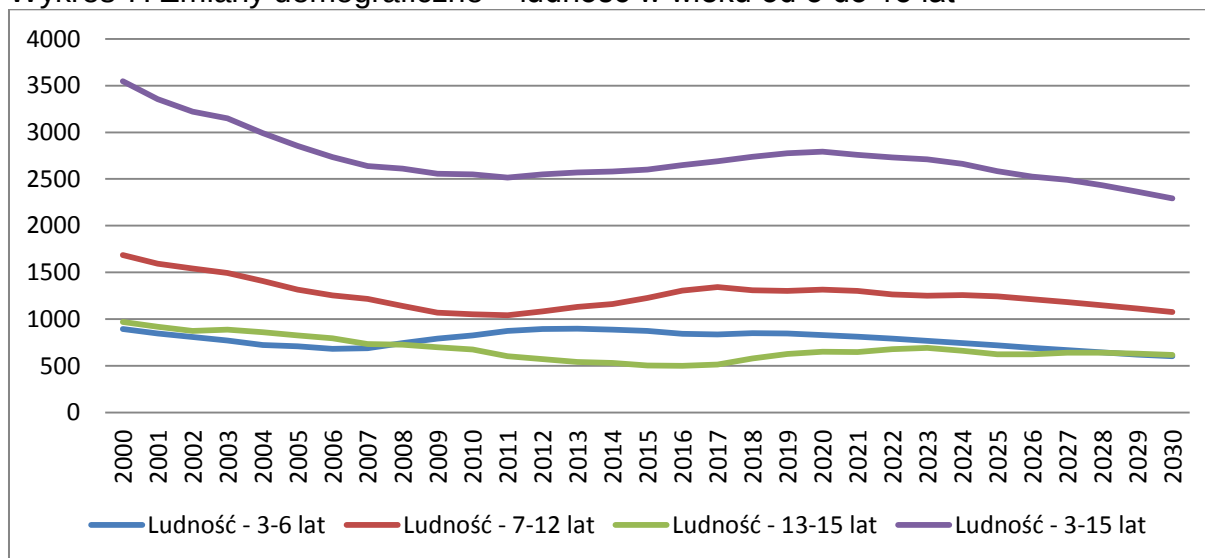


dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

2.5.2. Demografia

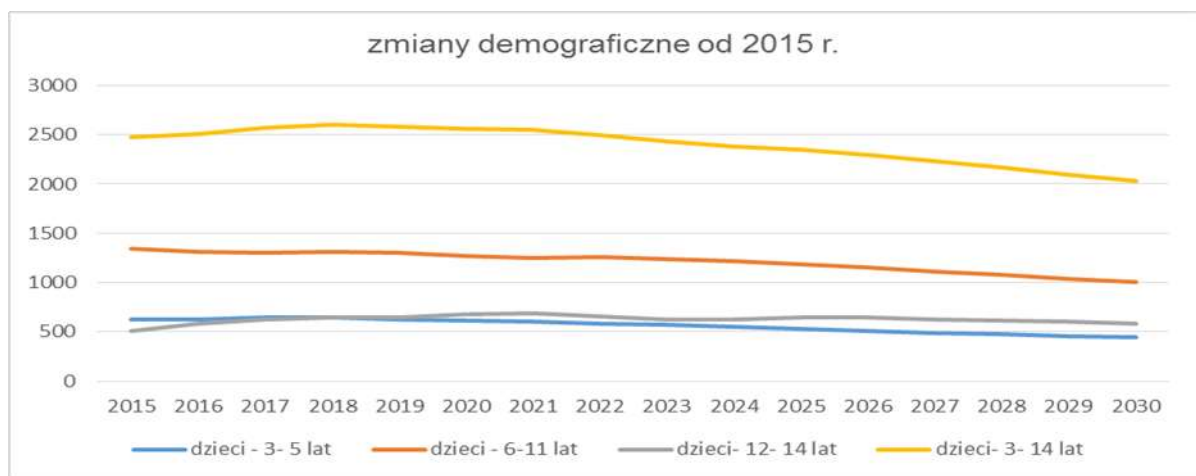
Prognozy demograficzne dla Gminy Słubice do roku 2030 przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 7. Zmiany demograficzne – ludność w wieku od 3 do 15 lat



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Wykres 8. Zmiany demograficzne od 2015 r.



dane z dnia 19.01.2016 r., źródło: ZAO

Według prognoz GUS liczba dzieci w wieku od lat 3 do 15 do roku 2022 utrzymywać się będzie mniej więcej na tym samym poziomie. Przewiduje się, że później zacznie nieznacznie spadać liczba dzieci w wieku od lat 3 do lat 11, natomiast liczba dzieci w przedziale wiekowym od lat 14 nadal będzie utrzymywała się na takim samym poziomie. Ogółem według prognoz od roku 2022 liczba dzieci w wieku od lat 3 do 14 będzie się sukcesywnie zmniejszać.

W tabeli poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby uczniów w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Słubicki.

Tabela 21. Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w Gminie Słubice w latach 2013 - 2015

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba uczniów w roku szkolnym 2013/2014	Liczba uczniów w roku szkolnym 2014/2015
1.	Zespół Szkół Licealnych w Słubicach	358 (w tym dorośli - 36)	343 (w tym dorośli - 51)
2.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Słubicach	305	305
3.	Zespół Szkół Technicznych w Słubicach	348	323
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach	97 (razem ze szkołą podstawową - 34)	99 (w tym szkoła podstawowa - 41)
5.	Niepubliczne Liceum dla Dorosłych w Słubicach	23	9

dane z dnia 23.09.2014 r., źródło: ZEAS w Słubicach

2.5.3. Szkolnictwo wyższe - Collegium Polonicum

W 1992 r. podjęto starania o utworzenie wspólnej placówki naukowo-badawczej dwóch partnerskich uniwersytetów: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Uczelnia wyrosła z potrzeby zintensyfikowania i nadania nowego wymiaru współpracy transgranicznej oraz pogłębiania kontaktów naukowych pomiędzy Polską i Niemcami. Jednym z najważniejszych zadań Collegium Polonicum jest stworzenie możliwości wspólnego kształcenia młodzieży polskiej i niemieckiej, a także przedstawicieli innych narodowości, co w sposób najbardziej efektywny i naturalny przyczynia się do przełamywania barier i uprzedzeń oraz kształtowania wspólnej europejskiej świadomości. Dzięki działalności Collegium Polonicum Słubice stały się miastem akademickim, co wpływa pozytywnie na jego wizerunek.

W dniu 1 października 2012 r. w Collegium Polonicum w Słubicach utworzono z inicjatywy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą Polsko-Niemiecki Instytut Badawczy. To jednostka naukowo-badawcza zatrudniająca specjalistów, profesorów i doktorów z różnych dziedzin wiedzy: nauk prawnych, kulturoznawstwa, językoznawstwa, slawistyki, filologii polskiej, germańskiej, historii sztuki, teologii, chemii i biologii. PNIB powstał w celu skoncentrowania działalności naukowej prowadzonej na obu uczelniach i skutecznego wspierania transferu wiedzy z zakresu problematyki polsko-niemieckiej w przestrzeni krajowej i międzynarodowej.

2.5.4. Słubicki Miejski Ośrodek Kultury (SMOK)

Gminną instytucją kultury powołaną w celu wspierania regionalnych tradycji i inicjatyw kulturalnych oraz prowadzenia działalności w zakresie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży jest Słubicki Miejski Ośrodek Kultury. SMOK zapewnia społeczeństwu uczestnictwo w przedsięwzięciach i wydarzeniach artystycznych, kulturalnych, edukacyjnych i rozrywkowych. Ośrodek realizuje działania aktywizujące ruch społeczno-kulturalny województwa ze szczególnym naciskiem na współpracę transgraniczną, której sprzyja przygraniczne położenie miasta. Słubicki Miejski Ośrodek Kultury inicjuje imprezy o charakterze międzynarodowym, z których wiele na stałe wpisało się do kalendarza kulturalnego Słubic, np.: festiwal Dni Muzyki nad Odrą, Miejskie Święto Hanzy, Międzynarodowe Spotkania Muzyczne musica autumn, festiwal UNITHEA, Europejski Festiwal Piosenki Autorskiej transVOCALE,

czy Festiwal Nowej Sztuki IAbiRynT. Projekty realizowane z transgranicznym rozmachem i we współpracy z partnerami zza Odry nie tylko budują międzynarodową publiczność, ale również promują miasto przyczyniając się do jego rozwoju.

Strategia działalności SMOK zakłada dwutorowość, to znaczy upowszechnianie kultury i sztuki w oparciu o prezentacje profesjonalnych twórców, jak również animowanie i popularyzowanie amatorskiej działalności kulturalnej w oparciu o zajęcia zespołów i pracowni artystycznych.

SMOK prowadzi stałą działalność wystawienniczą w oparciu o dwie funkcjonujące galerie: Galerię Okno prezentującą współczesną sztukę fotograficzną i multimedia oraz Małą Galerię przeznaczoną do prezentacji amatorskich form działalności artystycznej, takich jak: fotografia, malarstwo, rzeźbiarstwo i sztuki pokrewne.

Od 2008 roku w SMOK istnieje kino. Pod koniec roku 2011 przy SMOK powstał Dyskusyjny Klub Filmowy propagujący kino ambitne i niszowe. W miesiącu wrześniu 2014 roku w kinie zamontowano cyfrowy projektor filmowy, dzięki któremu słubickie kino dołączyło do grona najnowocześniejszych sieci małych kin cyfrowych. W październiku 2015 roku dokonano modernizacji sali projekcyjnej oraz zakupiono nowe fotele kinowe.

2.5.5. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach

W Słubicach aktywnie funkcjonuje również Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach oferująca bogatą gamę działań kulturalno-oświatowych. Biblioteka organizuje różne formy pracy z czytelnikiem, między innymi: spotkania z pisarzami, lekcje biblioteczne, wystawy upowszechniające różne rodzaje sztuki, projekcje filmów, zajęcia komputerowe i internetowe, quizy, wycieczki, wystawy, pogadanki i prelekcje wygłaszane przez zaproszonych gości, a także konkursy literackie i plastyczne o zasięgu ponadlokalnym, a nawet międzynarodowym. Od wielu lat biblioteka współpracuje również z Biblioteką Collegium Polonicum w Słubicach, z bibliotekami z powiatu słubickiego i bibliotekami wojewódzkimi, a także z Miejską i Regionalną Biblioteką we Frankfurcie.

Na terenie miasta Słubice funkcjonuje również biblioteka przy Collegium Polonicum, która służy nie tylko środowisku akademickiemu, ale również mieszkańcom gminy. Biblioteka stanowi naukowe zaplecze programów badawczych i dydaktycznych istniejących na uniwersytetach w Poznaniu i we Frankfurcie nad

Odrą. Biblioteka posiada media z takich dziedzin jak: prawo, politologia, gospodarka przestrzenna, ochrona środowiska, historia, filologia polska i germańska oraz wiele tytułów czasopism. Biblioteka specjalizuje się w gromadzeniu materiałów z tematyki polsko-niemieckiej, w tym literatury pięknej niemieckiej w oryginale.

2.5.6. Obiekty sportowe Gminy Słubice

Bazę sportową na terenie Gminy Słubice stanowią obiekty Słubickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. w Słubicach. Zaplecze sportowe umożliwia SOSiR organizację zgrupowań sportowych, obsługę imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych oraz organizację czasu wolnego dla społeczności lokalnej europejskich miast partnerskich Słubic i Frankfurtu (O). Tabela nr 22 zawiera wykaz obiektów, z których mogą korzystać mieszkańcy i turyści.

Tabela 22. Pozaszkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy w roku 2015

Obiekt	Adres	Przeznaczenie
Miejska Sala Sportowa (40 x 24m)	SOSiR Słubice,	programowe zajęcia szkolne, piłka siatkowa, piłka koszykowa, piłka ręczna, zajęcia ogólnorozwojowe i rekreacyjne
Stadion lekkoatletyczny – Piłkarski z bieżnią okólną o nawierzchni „ Mondo „	ul. Sportowa 1 oraz ul. Piłsudskiego	
Sala gimnastyczna (24 x 12)	17	
Cztery płyty piłkarskie treningowe pełnowymiarowe, w tym jedna o nawierzchni sztucznej z widownią i oświetleniem		
Basen otwarty (100 x 24 m)		
Boisko do plażowej piłki siatkowej		lekka atletyka, piłka nożna, imprezy sportowo - rekreacyjne i turystyczne, uroczystości samorządowe i państwowe, współpraca transgraniczna
Zespół Odnowy Biologicznej z sauną suchą fińską		piłka siatkowa, piłka koszykowa, zajęcia ogólnorozwojowe i rekreacyjne.
Siłownia sportowa		piłka nożna, lekka atletyka.
Strzelnica sportowa		piływanie - nauka pływania, zawody pływackie i rekreacja w wodzie
Kort tenisowy o nawierzchni mineralnej		piłka siatkowa
Lodowisko zadaszone (20 x 40) wraz z wypożyczalnią łyżew		odnowa biologiczna, rehabilitacja i zabiegi lecznicze (wszystkie dyscypliny sportowe)
		trening siłowy (wszystkie dyscypliny sportowe), kulturystyka
		strzelectwo sportowe - kulowe
		tenis ziemny

Kort tenisowy o nawierzchni sztucznej	Słubice, ul. Ogrodowa	tenis ziemny
Pola golfowe - Słubice Golf Club, Mini Pole Golfowe	Słubice, ul. Sportowa 1	golf i minigolf
Zespół boisk /Kort tenisowy o nawierzchni sztucznej DS. CP	Słubice, ul. Piłsudskiego (Domy Studenta)	tenis ziemny
Boisko sportowe	Kunowice	piłka nożna
Boisko sportowe	Pławidło	piłka nożna

źródło: dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach

Bazę sportową na terenie Gminy Słubice tworzy także rozwinięta sieć infrastruktury szkolnej, którą przedstawia tabela nr 23.

Tabela 23. Szkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy Słubice

lp.	nazwa i adres jednostki	rodzaj obiektu	informacja o obiekcie
1.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słubicach ul. Wojska Polskiego 38 69-100 Słubice	boiska sportowe	boisko do piłki nożnej z trawy syntetycznej – (36m x 67m) z bieżnią okólną 230m. boisko wielofunkcyjne tartanowe (o wymiarach 28m x 50m) – z boiskami do piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej. boisko do siatkowej piłki plażowej (o wymiarach 18m x 9m).
		sale sportowe	sala gimnastyczna (o wymiarach 9,20m x 18m) – z boiskami do koszykówki i piłki siatkowej. siłownia oddana do użytku w 2006r. wyposażona w 11 urządzeń.
2.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Stefana Czarnieckiego w Słubicach ul. Kilińskiego 8 69-100 Słubice	boiska sportowe	Orlik boisko wielofunkcyjne tartanowe (o wymiarach 28m x 14m) – z boiskami do koszykówki, siatkówki i tenisa, boisko piłkarskie z trawy syntetycznej (o wymiarach 30m x 62m). boisko do siatkowej piłki plażowej (o wymiarach 18m x 9m).
		sale sportowe	sala gimnastyczna (o wymiarach 10m x 17,45m) – z boiskami do piłki siatkowej i koszykowej 9m x 17,45 m.
3.	Szkoła Podstawowa w Golicach ul. Słubicka 1 69 – 100 Słubice	boiska sportowe	boisko wielofunkcyjne tartanowe (o wymiarach 33m x 19m) - z boiskami do gry w koszykówkę, siatkówkę i tenisa ziemnego boisko trawiaste (o wymiarach 80m x 60m) do piłki nożnej.
		sale sportowe	sala gimnastyczna (o wymiarach 12,90m x 6,95m) – z boiskami do gry w koszykówkę i siatkówkę.
4.	Szkoła Podstawowa w Kunowicach ul. Słubicka 18 69-100 Słubice	boiska sportowe	boisko wielofunkcyjne tartanowe (o wymiarach 28m x 15m) – z boiskami do gry w koszykówkę, siatkówkę i piłkę ręczną
		sale sportowe	sala gimnastyczna (o wymiarach 22m x 12m) – z boiskami do gry w koszykówkę i piłkę siatkową
5.	Gimnazjum nr 1 im. hm. Zygmunta Imbierowicza ul. Wojska Polskiego 1 69-100 Słubice	boiska sportowe	Orlik boisko wielofunkcyjne tartanowe (o wymiarach 19,10m x 32,10m) – z boiskami do gry w siatkówkę, koszykówkę, tenisa boisko piłkarskie z trawy syntetycznej (o wymiarach 30m x 62m). boisko asfaltowe (o wymiarach 20m x 40) – z boiskiem do gry w piłkę ręczną
		sale sportowe	sala gimnastyczna (o wymiarach 40m x 20m) – z boiskami do piłki siatkowej, ręcznej, nożnej, koszykowej. Sala gimnastyczna „rehabilitacyjna” (o wymiarach 18m x 9m) – z boiskami do piłki siatkowej

dane z dnia 22.02.2016 r., źródło: ZAO

2.6 Infrastruktura instytucjonalna

W 1992 r. we Frankfurcie(O) rozpoczęło działalność World Trade Center (WTC), pierwsze polsko-niemieckie joint venture urzędów miejskich w Słubicach i Frankfurcie(O) oraz Ministerstwa ds. Gospodarki Brandenburgii. WTC jako organizacja non-profit pełniąca rolę łącznika między firmami regionu Środkowego

Nadodrza pomaga przedsiębiorcom w nawiązywaniu i realizacji kontaktów gospodarczych poza granicami macierzystych krajów. WTC informuje o lokalizacji gospodarczej i dostępie do niemiecko-polskiego regionu przygranicznego. W 2005 r. spółka WTC weszła w skład nowej spółki: Inwestor Center Ostbrandenburg. Biuro ICOB zajmuje się kompleksową obsługą małych i średnich firm (tłumaczenie tekstów i rozmów, organizowanie spotkań i konferencji, wyszukiwanie zagranicznych parterów). World Trade Center Frankfurt (Oder) - Słubice jest pierwszym adresem, z którego korzystają przedstawiciele handlu z regionu Berlin- Brandenburgia. Jako instytucja polsko-niemiecka dysponuje doskonałymi kontaktami zarówno w Polsce, jak i w Europie Wschodniej, dzięki czemu może udzielić wsparcia przedsiębiorstwom wchodzącym na rynek niemiecki oraz rynki Europy Środkowej i Wschodniej.

2.7 Gospodarka

2.7.1. Podmioty gospodarcze

Słubice są miejscem wyjątkowo korzystnych inwestycji, dlatego na terenie gminy funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych. Największe znaczenie dla inwestorów ma niewątpliwie dostępność komunikacyjna, czyli jakość i gęstość dróg oraz przebiegająca przez teren gminy główna linia kolejowa, a także bliskość i przepustowość przejść granicznych oraz bezpośrednie sąsiedztwo miasta z Niemcami. Dzięki tym atutom gmina ma konkurencyjną pozycję w regionie, co sprzyja rozwojowi przemysłu, handlu i różnego rodzaju usług, w tym między innymi firm zajmujących się transportem, spedycją i obsługą celną oraz wpływa korzystnie na rozwój gospodarczy gminy. Liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek handlowych i cywilnych na terenie gminy przedstawia tabela nr 24 poniżej.

Tabela 24. Podmioty gospodarcze w gminie Słubice w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w sekcji PKD			spółki handlowe ogółem			spółki cywilne ogółem		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Słubice	2.109	2.077	2.067	308	320	343	208	209	207

miasto Słubice	1.868	1.832	1.808	278	286	308	188	188	186
Słubice obszar wiejski	241	245	259	30	34	35	20	21	21

dane z dnia 01.03.2016 r., źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

2.7.2. Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

Istotnym elementem gospodarczym jest partycypacja gminy w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Geograficzne usytuowanie strefy w centrum Europy, korzystne rozwiązania komunikacyjne dla potrzeb transportu osobowego i towarowego, położenie nad rzekami Odrą i Wartą, a także lokalizacja strefy w pobliżu pasażerskich i towarowych portów lotniczych w Babimocie, Goleniowie i Berlinie pozwalają na optymalne wykorzystanie potencjału gospodarczego i ekonomicznego niemal całej zachodniej Polski, stanowiąc tym samym stymulator dla rozwoju gospodarczego objętych strefą regionów. Wykaz podmiotów w podstrefie Słubice zawiera tabela nr 25.

Tabela 25. Podmioty na terenie podstrefy Słubice K-S SSE

lp.	Przedsiębiorca	Branża /produkt	kraj pochodzenia kapitału
1	KÖNECKE SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 11, 69-100 Słubice	spożywcza – wyroby z mięsa	Niemcy
2	FOLIAREX SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 22, 69-100 Słubice	wyroby z tworzyw sztucznych – artykuły foliowe	Polska
3	ROCCA S.A. Osiedle Przemysłowe 21, 69-100 Słubice	wyroby z kamienia naturalnego	Polska
4	PT-H TRANSHAND SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 16, 69-100 Słubice	transport	Polska
5	CONISITICS SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 24, 69-100 Słubice	urządzenia elektryczne i optyczne	Niemcy
6	ESG ODLEWNICTWO CIŚNIENIOWE SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 14, 69-100 Słubice	usługi odlewnicze	Niemcy
7	TRANS LOGISTYKA OLGA JUCHNIEWICZ S.K. Osiedle Przemysłowe 28, 69-100 Słubice	transport	Polska
8	DILA POLAND SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 25, 69-100 Słubice	meble	Niemcy
9	HOFMAN-SŁUBICE SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 13, 69-100 Słubice	wyroby z drewna - okna i drzwi	Holandia
10	KOHL-GROUP POLSKA SP. Z O.O. S.K.	metale i wyroby z metali	Niemcy

	Osiedle Przemysłowe 8, 69-100 Słubice		
11	Firma Usługowo-Handlowa „MIRASOL” s.c. Jerzy Bruszewski i Jacek Wilk ul. Rysia 14 A, 69-100 Słubice	spożywcza- prażenie i konfekcjonowanie ziaren słonecznika	Polska
12	M.B.B. Logistics Sp. z o.o. Os. Przemysłowe 19, 69-100 Słubice	magazynowanie i przechowywanie towarów	Chiny
13	Przedsiębiorstwo Transportowo- Spedycyjne „ERKA-TRANS” Sp. z o.o. ul. Plac Przyjaźni 3/9, 69-100 Słubice	magazynowanie i przechowywanie towarów	Polska
14	P.P.H.U. „MENPOL” Krzysztof Mencil ul. Wojska Polskiego 170, 69-100 Słubice	magazynowanie, usługi wspomagające transport	Polska
15	ARPACK POLSKA SP. Z O.O. Osiedle Przemysłowe 2, 69-100 Słubice	wyroby z tworzyw sztucznych	Niemcy
16	PRZEDSIĘBIORSTWO AGROPIN SP. Z O.O. Pińsko, 89-200 Szubin	USŁUGI WSPOMAGAJĄCE TRANSPORT	POLSKA

źródło: strona <http://www.kssse.pl/index.php7page>

2.7.4. Zatrudnienie

W roku 2014 liczba pracujących w gminie przekroczyła liczbę pracujących w latach 2012 – 2013, przy czym należy zauważyć, że z roku na rok wzrasta liczba zatrudnionych w gminie kobiet. Liczbę osób pracujących na przestrzeni lat 2012 – 2014 przedstawia tabela 26.

Tabela 26. Pracujący w Gminie Słubice według płci w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	Ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Słubice	4668	4650	4834	2268	2239	2394	2400	2411	2440
miasto Słubice	4331	4215	4408	2081	1989	2152	2250	2226	2256
Słubice obszar wiejski	337	435	426	187	250	242	150	185	184

dane z dnia 01.03.2016 r., źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

2.7.5. Bezrobocie

W latach 2010 – 2014 liczba osób bezrobotnych w Gminie Słubice systematycznie spada, w tym również liczba bezrobotnych kobiet. W roku 2014 w stosunku do roku 2010 liczba bezrobotnych zmniejszyła się aż o 1.450 osób, co jest zjawiskiem bardzo pozytywnym (tabela nr 27). Od roku 2010 sukcesywnie zmniejsza

się także liczba osób bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy oraz bezrobotnych do 25 roku życia. W roku 2014 po raz pierwszy zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, która od roku 2010 do roku 2013 cały czas się zwiększała. W stosunku do roku 2010 liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o przeszło połowę. W roku 2014, w porównaniu do lat ubiegłych, zdecydowanie zmalała również liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

Tabela 27. Bezrobotni w gminie Słubice w latach 2010 – 2014

Wyszczególnienie	GMINA SŁUBICE								MIASTO SŁUBICE											
	2010		2011		2012		2013		2014		2010		2011		2012		2013		2014	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
bezrobotni ogółem	1912	884	1000	469	914	400	868	376	462	189	842	415	836	390	656	295	678	286	380	146
bezrobotni z prawem do zasiłku	194	118	228	125	120	67	121	66	67	35	165	102	189	102	91	57	88	47	52	26
bezrobotni długotrwale pozostający bez pracy	755	365	726	356	685	321	682	304	205	76	386	178	362	171	286	121	281	111	158	57
bezrobotni do 25 roku życia	449	238	450	234	384	197	355	175	44	25	-	-	-	-	-	-	-	-	34	17
bezrobotni powyżej 50 r.ż	390	147	397	131	417	142	425	137	170	51	226	95	217	79	192	69	208	68	136	39
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	254	121	348	160	241	114	223	103	121	60	245	130	247	108	166	83	161	73	91	43

dane z dnia 14.01.2016 r., źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

Tabela 28. Zarejestrowani bezrobotni według stanu na grudzień 2014 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Bezrobotni z prawem do zasiłku		Bezrobotni do 25 roku życia		Bezrobotni powyżej 50 roku życia		Długotrwale bezrobotne		Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Słubice	367	144	53	27	44	25	170	51	205	76	121	60
Gmina Słubice	95	45	14	8								
PUP RAZEM	462	189	67	35	44	25	170	51	205	76	121	60

dane z dnia 14.01.2016 r., źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

2.8. Turystyka

Graniczne położenie Słubic w bezpośrednim sąsiedztwie Frankfurtu (O) oraz funkcjonowanie na terenie gminy dwóch drogowych przejść granicznych (w Słubicach i w Świecku) generuje znaczny ruch ludności, dlatego wiele osób przekraczających granicę uprawia tzw. turystykę handlową.

Oprócz turystyki handlowej związanej z aspektem ekonomicznym gmina dysponuje również potencjałem dla rozwoju turystyki wypoczynkowej, na co wpływa między innymi:

- historyczne dziedzictwo, do którego zalicza się: przynależność do średniowiecznego Związku Miast Hanzeatyckich, spuścizna literacka Heinricha von Kleista, biskupstwo lubuskie, stadion olimpijski, cmentarz żydowski, miejsce pamięci po obozie hitlerowskim w Świecku, wydarzenia historyczne (m.in. bitwa pod Kunersdorf),
- rzeka Odra jako miejsce do uprawiania turystyki wodnej (rejsy i spływy),
- walory przyrodnicze i krajobrazowe - jako czynniki zachęcające do wypoczynku i rekreacji w gospodarstwach agroturystycznych (kompleksy leśne Puszczy Rzepińskiej, rzeki i jeziora).

3. Aktywność społeczna

3.1. Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy zarejestrowanych jest ponad 60 organizacji pozarządowych o różnym profilu działania, będących łącznikiem pomiędzy różnymi podmiotami i instytucjami lokalnego środowiska. Dziedziny sfery życia społecznego znajdujące się w kręgu zainteresowań organizacji pozarządowych są bardzo różnorodne, poczynając od pomocy społecznej poprzez działania na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu, edukacji i wychowania, podtrzymania tradycji narodowej i pielęgnowania polskości, działania na rzecz promocji naszego regionu, wspierania społecznej aktywności, organizowania czasu wolnego zwłaszcza dzieciom i młodzieży, działań na rzecz promocji zdrowia, przeciwdziałania patologiom społecznym, organizowania różnych form działalności kulturalnej, artystycznej, a także podejmowania wielu innych rodzajów działalności dla dobra publicznego. Większość zarejestrowanych organizacji aktywnie współpracuje z organami gminy przy realizacji zadań publicznych.

3.2. Euroregion „Pro Europa Viadrina”

Gmina Słubice należy do utworzonego w grudniu 1993 r. Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, którego członkami są niemieckie miasta, gminy i powiaty zrzeszone w Stowarzyszeniu „Środkowa Odra” oraz miasta i gminy zrzeszone w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Obie strony wcielają w życie wolę umacniania dobrosąsiedzkich stosunków między obu narodami oraz utrwalanie regionalnej tożsamości przez tworzenie wspólnych perspektyw rozwoju i wyrównywania poziomów życia, czemu ma służyć rozwijanie transgranicznej kooperacji samorządów i przedsiębiorstw. Przy wsparciu euroregionu gmina krzewi ideę jedności europejskiej i wzajemnej przyjaźni oraz realizuje zadania gospodarcze, ekologiczne i kulturalno-oświatowe.

4. Sytuacja finansowa Gminy Słubice

4.1. Finanse Gminy Słubice

Na dochody budżetu Gminy Słubice składają się dochody bieżące i dochody majątkowe. Dochody bieżące są to środki z podatków, opłat lokalnych, wpływy z różnych dochodów oraz uzyskiwanych subwencji, dotacji i darowizn.

Pozyskiwane przez Gminę dochody bieżące systematycznie wzrastają. Na przestrzeni ostatnich lat tj. 2010 – 2015 dochody bieżące Gminy Słubice wzrosły o ponad 17 mln zł. Dochody majątkowe charakteryzują się dużymi wahaniami, co jest spowodowane wpływami z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego, a także uzyskanych dotacji związanych z rozliczeniem zadań inwestycyjnych współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.

Wydatki bieżące (związane z funkcjonowaniem jednostki) poniesione przez gminę w roku 2010 wyniosły 50.571.276,13 zł. W roku 2011 dokonano restrukturyzacji wydatków poprzez wprowadzenie „Planu poprawy finansów Gminy Słubice na lata 2011 – 2014”, w wyniku którego zostały one obniżone o ponad 4% w stosunku do roku 2010. W latach 2012 - 2015 wydatki charakteryzowały się tendencją wzrostową na poziomie 2,43 % średniorocznie.

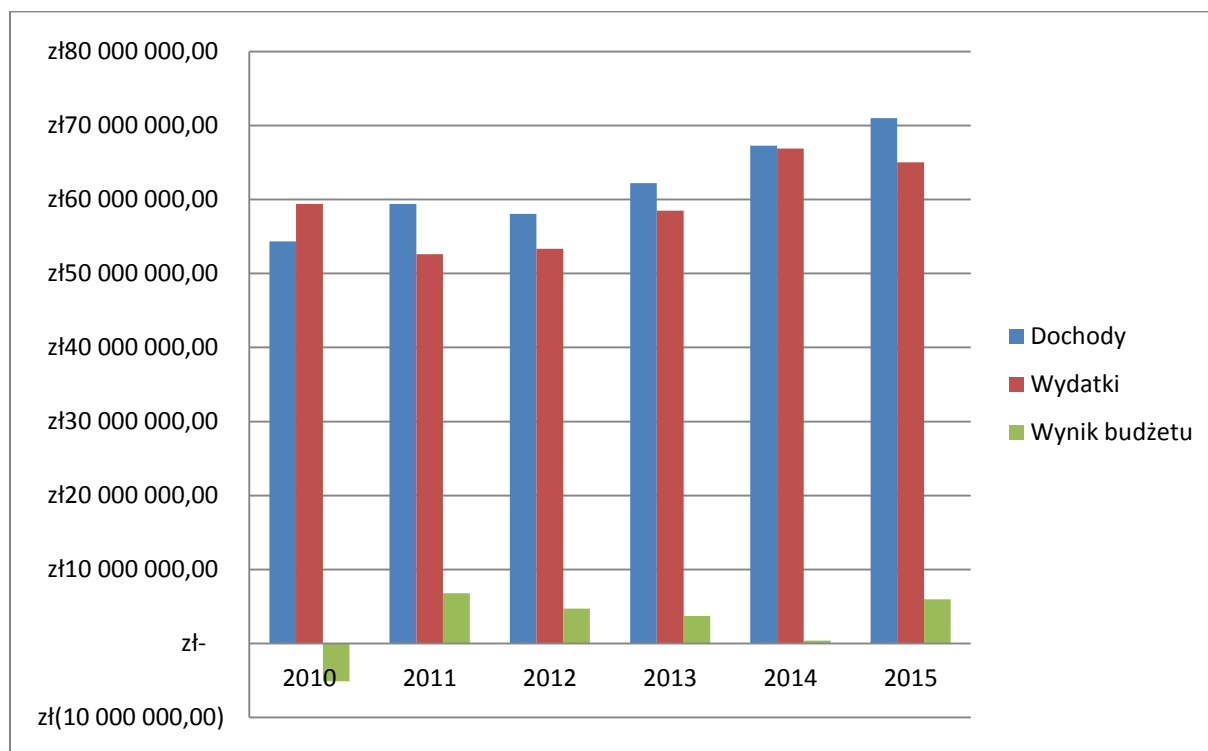
Wydatki majątkowe dotyczą realizowanych przez gminę inwestycji. W latach 2011 - 2015 zadania inwestycyjne w całości finansowane były ze środków własnych. Zestawienie dochodów i wydatków w latach 2010 – 2015 przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Słubice w latach 2010 – 2015

Wyszczególnienie	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Dochody ogółem	54.314.599,62	59.394.017,80	58.060.363,72	62.219.681,09	67.271.102,39	70.992.896,86
Dochody bieżące	48.648.827,12	49.227.515,14	54.755.478,16	56.548.252,15	63.205.636,69	65.716.900,55
Dochody majątkowe	5.665.772,50	10.166.502,66	3.304.885,56	5.671.428,94	4.065.465,70	5.275.996,31
Wydatki ogółem	59.404.695,47	52.588.362,29	53.326.099,41	58.486.082,28	66.867.781,32	65.004.589,93
Wydatki bieżące	50.571.276,13	48.432.137,24	49.895.055,23	50.620.631,35	53.094.870,52	54.750.651,17
Wydatki majątkowe	8.833.419,34	4.156.225,05	3.431.044,18	7.865.450,93	13.772.910,80	1.053.938,76
Nadwyżka/Deficyt	- 5.090.095,85	6.805.655,51	4.734.264,31	3.733.598,81	403.321,07	5.988.306,93
Nadwyżka operacyjna	- 1.922.449,01	795.377,90	4.860.422,93	5.927.620,80	10.110.766,17	10.966.249,38

dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Wykres 8. Zestawienie dochodów, wydatków i wyniku budżetu w latach 2010 – 2015



dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Przedstawiony powyżej wykres dochodów i wydatków budżetu Gminy Słubice w latach 2010 – 2015 pokazuje jak na przestrzeni lat kształtował się wynik budżetu, który w roku 2010 wykazywał deficyt w kwocie 5.090.095,85 zł, natomiast w latach 2011 - 2015 nadwyżki budżetowe.

Największy udział w dochodach bieżących budżetu stanowią dochody własne

pochodzące z podatków, których udział w roku 2010 wynosił 40,95%, w roku 2011 wynosił 41,43%, w roku 2012 wynosił 44,24%, w roku 2013 wynosił 47 %, w roku 2014 wynosił 47,40%, a w roku 2015 wynosił 48,31%. Zestawienie dochodów podatkowych budżetu Gminy Słubice zawiera tabela nr 30.

Tabela 30. Dochody podatkowe budżetu Gminy Słubice w latach 2010 – 2015
dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Wyszczególnienie	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Dochody podatkowe ogółem	19.922.675,85	20.392.841,29	24.223.477,76	26.584.984,61	29.961.595,81	31.745.573,31
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	291.033,22	325.544,26	286.235,74	396.391,60	536.666,08	581.472,30
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	7.201.167,00	9.264.328,00	10.064.611,00	11.408.508,00	11.454.609,00	12.587.952,00
Podatek od nieruchomości	10.687.936,16	8.657.363,85	11.411.113,55	12.301.589,05	15.545.099,18	1.5926.177,74
Podatek rolny	179.574,50	429.345,60	448.354,12	555.399,47	508.982,38	630.264,16
Podatek leśny	138.055,70	161.393,00	197.128,60	203.987,30	187.620,00	201.666,00
Podatek od środków transportowych	597.736,76	665.432,85	689.593,65	697.599,40	832.174,20	922.752,82
Podatek od czynności cywilnoprawnych	745.776,71	817.268,19	1.055.012,48	938.794,32	834.798,83	854.675,78
Podatek dochodowy od osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	81.395,80	72.165,54	71.428,62	82.715,47	61.646,14	40.612,51

Innymi znaczącymi pozycjami dochodów w budżecie Gminy Słubice są subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa, które za lata 2010 – 2015 zostały przedstawione w tabeli nr 31.

Tabela 31. Dochody z subwencji i dotacji w latach 2010 – 2015

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Subwencje i dotacje razem	22.426.555,10	18.046.287,09	18.858.521,12	21.711.603,16	20.885.556,19	22.703.633,37
Subwencja oświatowa	8.086.828,00	8.127.332,00	8.693.693,00	8.647.595,00	9.290.186,00	9.767.096,00
Subwencja równoważąca	543.289,00	499.237,00	609.905,00	737.307,00	599.755,00	613.579,00
Subwencja wyrównawcza	587.269,00	573.581,00	576.802,00	550.551,00	770.069,00	625.812,00
Dotacje	13.209.169,10	8.846.137,09	8.978.120,12	11.776.150,16	10.255.546,19	11.697.146,37

dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

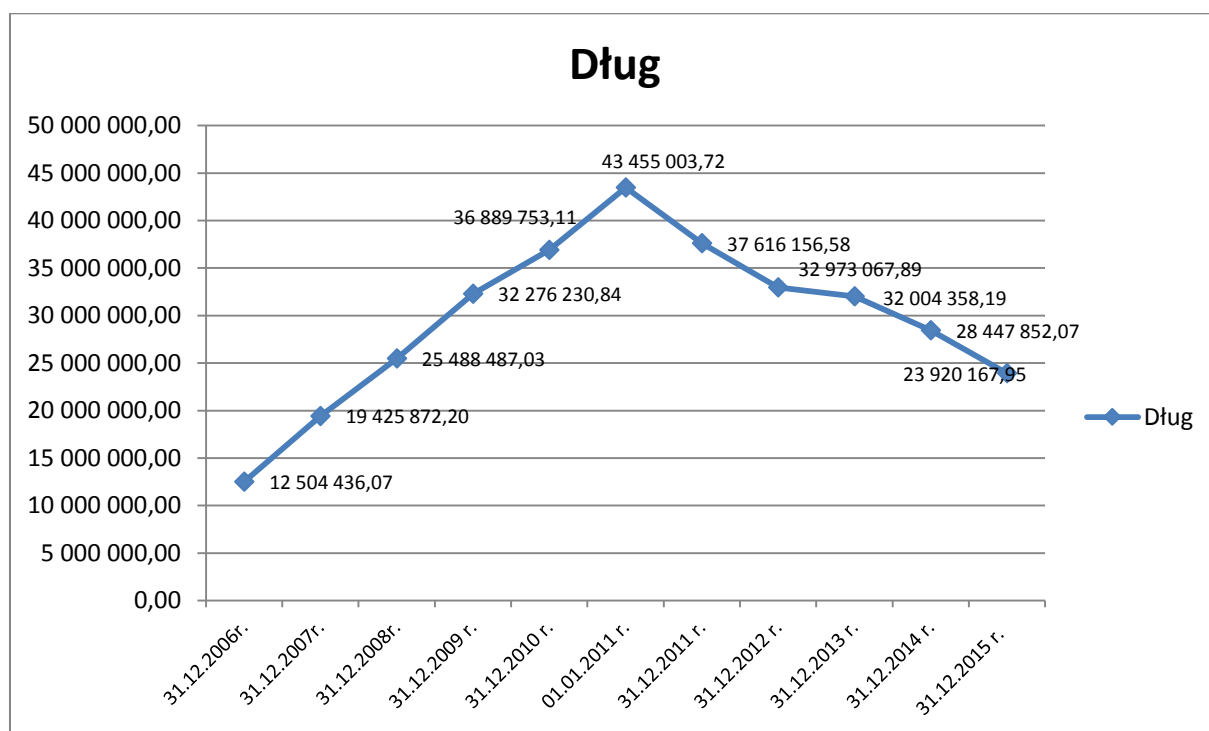
Zadłużenie Gminy Słubice od 2010 roku systematycznie maleje, a dług w roku 2015 ukształtował się na poziomie 23.920.167,95 zł.

Tabela 32. Kształtowanie się długu Gminy Słubice w latach 2010 - 2015

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kwota zobowiązań ogółem	43.455.003,72	37.616.156,58	32.973.067,89	32.004.385,19	28.447.852,07	23.920.167,95
Kredyty i pożyczki	36.636.712,80	31.707.431,01	27.947.392,46	27.721.732,88	26.478.276,88	23.263.642,88
Umowy wieloletnie związane z wykonywanymi usługami (wchodzące w skład długu publicznego od 01.01.2011 r.)	6.565.250,61	5.908.725,55	5.025.675,43	4.282.652,31	1.969.575,19	656.525,07
Zobowiązania wymagalne	253.040,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

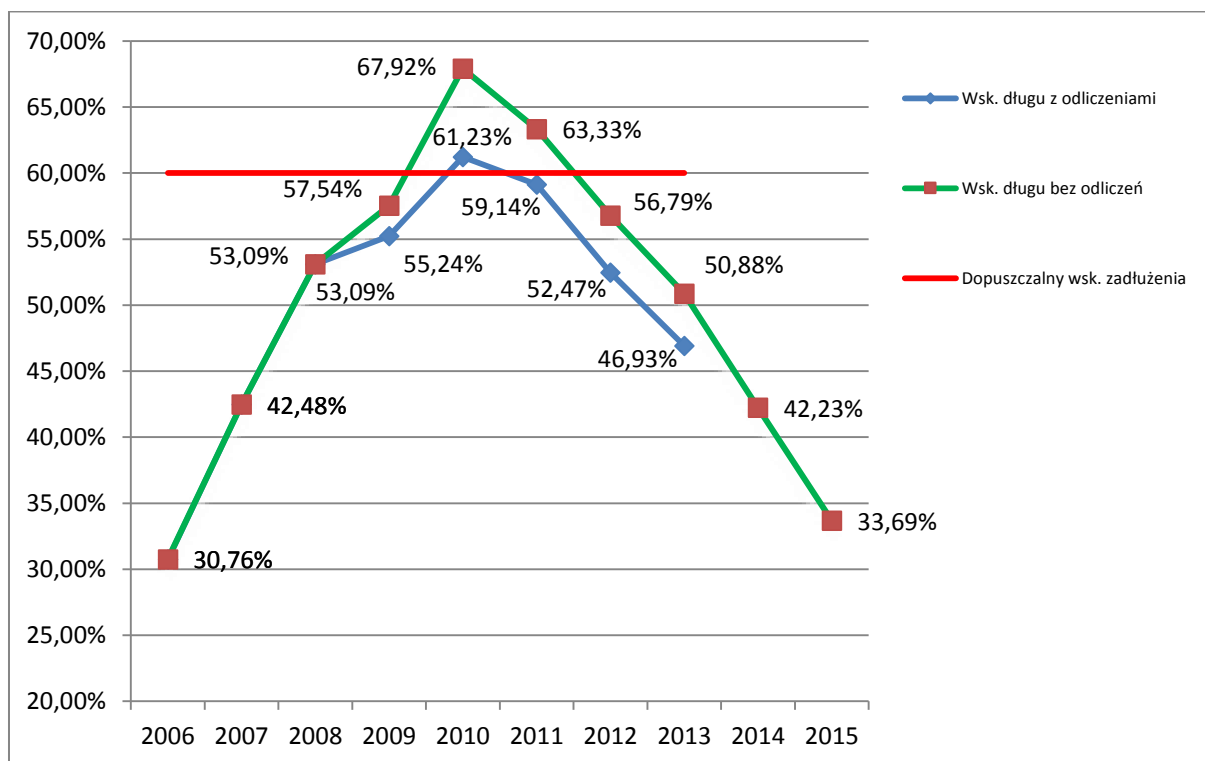
dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Wykres 9. Zadłużenie Gminy Słubice w latach 2007 - 2015



dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Wykres 10. Zadłużenie Gminy Słubice w latach 2006 – 2015 w stosunku do dochodów.



dane z dnia 01.04.2016 r., źródło: Urząd Miejski w Słubicach

Gmina Słubice w rankingu samorządowego miesięcznika "Wspólnota", znalazła się w gronie najlepiej prosperujących samorządów w Polsce plasując się na 17 miejscu w Polsce i pierwszym w województwie lubuskim pod względem wskaźnika zdolności kredytowej, na co miała wpływ poprawa sytuacji finansowej.

III. Analiza SWOT

1. Mocne strony Gminy - możliwości ich wykorzystania

Tabela 33. Mocne strony Gminy Słubice

Mocne strony	Szanse
- stała współpraca i dążenie do wspólnego rozwoju z Frankfurtem nad Odrą, - położenie nad rzeką Odrą, w pobliżu transeuropejskich magistrali komunikacyjnych, - przynależność do Euroregionu Pro Europa Viadrina, - położenie na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych, - położenie na obszarze o walorach krajoznawczych, - dostępność terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych, - dobrze rozwinięta baza noclegowa, - duża liczba terenów rekreacyjnych i placów zabaw, - duża liczba działających organizacji pozarządowych, - liczba działających podmiotów gospodarczych, - silnie rozwinięta sieć punktów usługowych, - współpraca władz lokalnych z policją, strażą graniczną i strażą pożarną, - różnorodna oferta kulturalna,	- duża liczba obcokrajowców korzystających z usług na terenie gminy, - sprzyjające warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, - ruch transgraniczny na terenie gminy, - rozwój terenów nadodrzańskich, - możliwość korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej, - współpraca z partnerami z krajów Europy z uwagi na przygraniczne położenie, - rozwój turystyki i aktywnej rekreacji ze względu na sprzyjające walory przyrodnicze, - istnienie regionalnej instalacji przetwarzania odpadów, - współpraca z Kostrzyńsko- Słubicką Strefą Ekonomiczną, - infrastruktura sportowa – stadion sportowy, sale i boiska szkolne, - Collegium Polonicum jako ośrodek edukacyjny i kulturalny, - upowszechnienie marki Słubice-Frankfurt(Oder) bez granic, - nowoczesne działania promocyjne gminy, - poziom świadomości ekologicznej mieszkańców,

• rozwinięta sieć szkolnictwa, • wysoka scholaryzacja przedszkolna, • doskonaląca się kadra oświaty.	• zaangażowanie mieszkańców gminy w realizację skutecznych form rozwoju społecznego i działań zabezpieczających potrzeby innych, • stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia rozwoju kultury i sportu, • stworzenie przejrzystych zasad zarządzania i wykorzystania obiektów sportowo- rekreacyjnych, • udoskonalenie systemu monitoringu miejskiego i w jednostkach, • rozwój społeczeństwa cyfrowego.
--	--

2.Słabe strony Gminy - możliwości ograniczenia niekorzystnych czynników

Tabela 34 Słabe strony Gminy Słubice

Słabe strony	Zagrożenia
• brak obwodnicy miasta Słubice (oraz wsi Kunowice i Drzecin) i wynikające stąd uciążliwości przebiegu tras przez centrum Słubic, • niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich gminy, • niedostateczne wykorzystanie rzeki Odry dla potrzeb rozwoju gminy, • zły stan techniczny dróg, • utrudniona komunikacja między miastem i terenami wiejskimi, • struktura własności gruntów utrudniająca pozyskanie inwestorów, • niedostatek mieszkań komunalnych i socjalnych • duża liczba zdekapitalizowanych	• wzmożony ruch samochodowy w mieście, • brak określenia szczegółowych potrzeb i kierunków rozwoju przestrzennego gminy, • brak spójnej oferty inwestycyjnej, • zagrożenie powodziowe ze strony Odry, • zmiany klimatyczne, • odpływ ludzi młodych z gminy, • wzrost liczby dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych wymagających zindywidualizowanego wsparcia i pomocy ze względu na różne dysfunkcje, • rozproszenie działań ukierunkowanych na przygotowanie młodzieży do wyboru

zasobów, • brak dostępu do Internetu na terenach wiejskich Gminy Słubice, • dekapitalizacja obiektów użyteczności publicznej i ich wyposażenia, • niewystarczające efekty systemu pomocy społecznej (system oparty na rozdawnictwie), • istniejące bariery architektoniczne, • poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, • istnienie gminnych obszarów problemowych ze względu na poziom rozwoju społecznego i infrastrukturalnego.	dalszej drogi kształcenia oraz wejścia w przyszłości na rynek pracy, • kryzys demograficzny, • trudności w pozyskiwaniu funduszy unijnych, • braki w wykwalifikowanej kadrze urzędniczej i pracowniczej, • duży przepływ ludzi i towarów, • brak tożsamości kulturowej mieszkańców, • niewystarczające kompetencje zawodowe pracowników jst i podległych jednostek, • niewystarczające kompetencje zarządcze kadry kierowniczej jst i podległych jednostek, • niestabilność uregulowań prawnych, brak rzeczywistej decentralizacji finansów publicznych.
--	--

IV. Misja rozwoju Gminy Słubice

Misja rozwoju Gminy Słubice:

„Wykorzystanie potencjału gminy do efektywnego zarządzania jej rozwojem społeczno – gospodarczym i zapewnienia jej konkurencyjnej pozycji w regionie oraz do wzrostu jakości życia mieszkańców.”

V. Cele strategiczne, szczegółowe i operacyjne rozwoju Gminy Słubice.

Tabela celów i wskaźników

I.p.	Cel strategiczny	Cele szczegółowe	Cele operacyjne (działania)	Wskaźniki realizacji celu operacyjnego
1.	Konkurencyjna infrastruktura techniczna wspierająca innowacyjną gospodarkę.	1.1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do zintegrowanej infrastruktury komunikacyjnej.	1.1.1. Poprawa systemu komunikacyjnego pomiędzy miastem a terenami wiejskimi w tym budowa i modernizacja dróg i szlaków rowerowych w gminie; 1.1.2. Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poprzez wsparcie budowy obwodnic Słubic, Kunowic, Drzecina; 1.1.3. Wspieranie działań w zakresie rozwoju publicznego transportu zbiorowego, w tym komunikacji miejskiej oraz budowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego;	- długość wybudowanych nowych dróg i szlaków rowerowych. - długość zmodernizowanych dróg i szlaków rowerowych - liczba działań - liczba działań - wysokość środków finansowych
		1.2. Unowocześnienie infrastruktury gminnej gwarancją poprawy jakości życia jej mieszkańców.	1.2.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów oświatowych i społecznych. 1.2.2. Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań w ramach celu szczegółowego 1.2.

			1.2.3. Modernizacja i rozbudowa monitoringu miejskiego w gminie Słubice 1.2.4. Uatrakcyjnienie parków i skwerów poprzez modernizację i rozbudowę, 1.2.5. Budowa, przebudowa i rozbudowa komunalnego i socjalnego zasobu mieszkaniowego.	
		1.3. Zintegrowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego gminy	1.3.1. Podejmowanie i wspieranie działań w zakresie budowy infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii. 1.3.2. Termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej. 1.3.3. Stworzenie systemu ekologicznego oświetlenia, 1.3.4. Podejmowanie i wspieranie inicjatyw na rzecz edukacji ekologicznej, w tym na rzecz segregacji odpadów. 1.3.5. Budowa miejsc gromadzenia odpadów przy zabudowie wielorodzinnej.	- liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba obiektów po termomodernizacji; - wysokość środków finansowych - wysokość środków finansowych - liczba działań - liczba działań

			1.3.6. Kontynuowanie programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest, 1.3.7. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie sołectw Gminy Słubice oraz wspieranie budowy infrastruktury kanalizacyjnej. 1.3.8. Przygotowanie koncepcji odprowadzenia wód opadowych z terenu miasta Słubice 1.3.9. Podejmowanie działań na rzecz wspierania komunikacji ekologicznej np. wprowadzenie czystej floty	- liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba działań - liczba działań
		1.4 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna wzmacniająca potencjał turystyczny	1.4.1. Modernizacja i rozbudowa gminnych obiektów sportowych, w tym budowa hali widowiskowo sportowej przy SP 2 1.4.2. Przygotowanie koncepcji budowy basenu. 1.4.3. Stworzenie na terenach zielonych	- wysokość środków finansowych - dokumentacja - wysokość środków

			warunków dla uprawiania indywidualnej i zorganizowanej aktywności fizycznej; 1.4.4.Utworzenie i oznakowanie osi rekreacyjno – sportowej miasta Słubice 1.4.5.Rozwój infrastruktury turystycznej w tym budowa wieży Kleista. 1.4.6.Budowa infrastruktury transportu rzecznoego w tym zagospodarowanie basenu portowego –MARINA SŁUBICE,	finansowych - dokumentacja - wysokość środków finansowych - wysokość środków finansowych - wysokość środków finansowych
2.	Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy	2.1. Kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego	2.1.1.Podejmowanie aktów prawnych w zakresie planowania przestrzennego i ochrony krajobrazu. 2.1.2.Udział w opracowywaniu wspólnych dokumentów planistycznych z Frankfurtem nad Odrą. 2.1.3.Rozszerzenie zakresu systemu informacji przestrzennej Gminy Słubice.	- liczba dokumentów - liczba dokumentów - liczba nowych modułów w systemie e-mapa
		2.2.Ożywienie problemowych obszarów gminy	2.2.1.Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji.	- liczba działań -uchwała rady miejskiej

			2.2.2.Opracowanie koncepcji zagospodarowania dla wyznaczonych obszarów problemowych.	- liczba dokumentów
		2.3. Uporządkowanie przebiegu granic i własności gruntów	2.3.1. Przeprowadzenie podziałów i łączenia nieruchomości w celu uregulowania granic własności gruntów. 2.3.2.Zbywanie i nabywanie nieruchomości w celu uregulowania stanów prawych.	- liczba decyzji - liczba umów
3.	Stworzenie wizerunku gminy atrakcyjnej, otwartej, przyjaznej dla mieszkańców i gości, uwzględniającego aspekt transgraniczny	3.1.Uwolnienie potencjału turystycznego gminy.	3.1.1. Stworzenie produktów turystycznych 3.1.2.Wspieranie oddolnych inicjatyw w dziedzinie turystyki 3.1.3 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie upowszechniania turystyki zakupowej, prospołecznej i sportowej, agroturystyki. 3.1.4.Podejmowanie działań w zakresie rozwoju turystyki transgranicznej.	- liczba certyfikowanych produktów turystycznych - liczba działań - liczba działań - liczba działań
		3.2. Marka Słubice-Frankfurt(Oder) bez granic instrumentem identyfikacji wewnętrznej wśród lokalnej społeczności i symbolem atrakcyjności gminy.	3.2.1. Implementacja marki na poziomie administracji.	- liczba działań

			3.2.2. Implementacja marki wśród społeczności lokalnej.	- liczba działań
		3.3. Komunikacja społeczna narzędziem budowania dobrego wizerunku gminy	3.3.1 Wykorzystywanie innowacyjnych mediów społecznościowych w celu promocji działań gminy (np. spoty reklamowe, podstrony) na poziomie lokalnym i regionalnym.	- liczba działań
			3.3.2. Podejmowanie działań sprzyjających integracji środowiska lokalnego (mieszkańcy, przedsiębiorcy, NGO-sy)	- liczba działań
4.	Zapewnienie każdemu mieszkańcowi gminy dostępu do nowoczesnych usług edukacyjnych dostosowanych do jego potrzeb.	4.1. Wysokie kompetencje kadry oświaty niezbędne w nowoczesnej edukacji..	4.1.1.Wspieranie rozwoju kompetencji zarządczych kadry kierowniczej oświaty. 4.1.2.Doskonalenie nauczycieli w zakresie stosowania TIK w edukacji oraz nauczania poprzez metody aktywnego i praktycznego uczenia się. 4.1.3.Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania i zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych każdego ucznia, w tym również ucznia wymagającego kształcenia specjalnego.	- liczba działań - liczba dyrektorów objętych działaniami - liczba działań - liczba nauczycieli objętych działaniami - liczba działań - liczba nauczycieli objętych działaniami

		4.2. Programy rozwojowe realizowane przez szkoły i przedszkola ukierunkowane na rozwijanie u uczniów postaw niezbędnych dla funkcjonowania we współczesnym świecie.	4.2.1.Realizowanie przedsięwzięć rozwijających umiejętności wykorzystania przez ucznia i nauczyciela TIK w procesie edukacyjnym. 4.2.2.Realizowanie przedsięwzięć zwiększających kompetencje uczniów w zakresie matematyki, informatyki, nauk przyrodniczych i języków obcych; 4.2.3.Realizowanie przedsięwzięć w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do wyboru drogi dalszego kształcenia oraz potrzeb rynku pracy; 4.2.4.Realizowanie przedsięwzięć zaspokajających potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów	- liczba działań - liczba uczniów i nauczycieli objętych działaniami - liczba działań - liczba uczniów objętych działaniami - liczba działań - liczba uczniów objętych działaniami - liczba działań - liczba uczniów objętych działaniami
		4.3. Stworzenie warunków dla realizacji nowoczesnej i bezpiecznej edukacji.	4.3.1.Optymalizacja sieci szkolnej i przedszkolnej; 4.3.2.Unowocześnienie infrastruktury oświatowej, w tym stworzenie pracowni przedmiotowych.	- uchwały rady miejskiej - wysokość środków finansowych

			4.3.3. Doposażenie jednostek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne; 4.3.4. Stworzenie warunków do pełnego wykorzystania TIK w edukacji (internet, oprogramowanie, sprzęt). 4.3.5. Zintegrowanie działań na rzecz zapewnienia pełnego bezpieczeństwa w jednostkach oświatowych.	- wysokość środków finansowych - wysokość środków finansowych - liczba działań - wysokość środków finansowych
5.	Gmina miejscem rozwoju społecznego.	5.1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej na rzecz zapobiegania wykluczeniu.	5.1.1. Wspieranie realizacji działań integracyjnych na rzecz społeczności lokalnej organizowanych przez specjalistów, organizacje pozarządowe w oparciu o potencjał miast bliźniaczych; 5.1.2. Realizacja oraz wsparcie programów i projektów z zakresu rewitalizacji społecznej; 5.1.3. Wspieranie rozwoju kompetencji społeczności lokalnej z zakresu przeciwdziałania niepokojącym zjawiskom społecznym.	- liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba działań - liczba osób objętych działaniem - wysokość środków finansowych

		5.2. Kształtowanie prospołecznych i prozdrowotnych zachowań mieszkańców gminy.	5.2.1. Wspieranie rozwoju kompetencji osób zajmujących się profilaktyką; 5.2.2. Opracowanie i realizacja programów i projektów służących profilaktyce i ochronie zdrowia; 5.2.3. Wspieranie inicjatyw służących rozwojowi wolontariatu oraz aktywizacji społecznej zwłaszcza wśród dzieci, młodzieży oraz osób w podeszłym wieku. 5.2.4. Rozwijanie form współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz profilaktyki i ochrony zdrowia.	- liczba osób objętych działaniem - liczba działań - liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba działań - wysokość środków finansowych - liczba działań
		5.3. Stworzenie warunków dla nowoczesnej infrastruktury społecznej oraz realizacji indywidualnych ścieżek w ramach pomocy społecznej	5.3.1. Doposażenie jednostek systemu pomocy społecznej w nowoczesny sprzęt i wyposażenie; 5.3.2. Podniesienie kompetencji osób realizujących zadania pomocy społecznej.	- wysokość środków finansowych - liczba działań - liczba osób objętych działaniami
6.	Kultura jako narzędzie budowania tożsamości lokalnej	6.1. Budowanie społeczności świadomych odbiorców oferty kulturalnej	6.1.1 Stworzenie usystematyzowanej oferty edukacji kulturalnej dla dzieci i młodzieży 6.1.2 Stworzenie zrównoważonej oferty	- liczba działań - liczba wydarzeń misyjnych

			wydarzeń misyjnych 6.1.3 Dofinansowanie systematycznego dostępu do kultury wysokiej 6.1.4 Stworzenie systemu wsparcia dla indywidualności lokalnego środowiska artystycznego	-wysokość środków finansowych - liczba osób objętych działaniem
		6.2 Zapewnienie szerokiego gronu odbiorców dostępu do atrakcyjnej oferty rozrywkowej	6.2.1 Wprowadzenie finansowania umożliwiającego planowanie „sezonu artystycznego” 6.2.2 Stworzenie formatu atrakcyjnej oferty rozrywkowej 6.2.3 Zintegrowana z działaniem 6.1.2 i 6.2.2 długofalowa promocja oferty kulturalnej	- wysokość środków finansowych - liczba imprez - liczba uczestników - liczba działań
7.	Bezpieczeństwo mieszkańców gwarancją rozwoju społecznego i gospodarczego gminy	7.1 Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju i funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych	7.1.1 Doskonalenie oraz utrzymanie wysokiego poziomu wyszkolenia członków jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, 7.1.2 Osiągnięcie normatywu wyposażenia w sprzęt, urządzenia oraz pojazdy dla OSP,	- liczba działań - liczba osób objętych działaniem - wysokość środków finansowych - liczba działań

			7.1.3 Zmodernizowanie remiz OSP, 7.1.4 Włączenie OSP w Golicach do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, 7.1.5 Powołanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych jako zaplecza kadr dla Ochotniczej Straży Pożarnej, 7.1.6 Utrzymanie i rozwijanie współpracy transgranicznej ukierunkowanej w zakresie informowania, ostrzegania, alarmowania oraz współdziałania podczas prowadzenia działań ratowniczych	-wysokość środków finansowych -liczba działań -liczba dokumentów - liczba działań - liczba drużyn - liczba osób objętych działaniem - liczba działań
		7.2. Stworzenie dobrze funkcjonującego systemu wspierania obrony cywilnej	7.2.1 Doskonalenie oraz utrzymanie wysokiego poziomu wyszkolenia członków formacji Obrony Cywilnej, Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, służb ratowniczych 7.2.2 Zmodernizowanie oraz normatywne wyposażanie magazynu Obrony Cywilnej oraz doposażenie gminnego magazynu przeciwpowodziowego,	- liczba działań - liczba osób objętych działaniem -liczba działań - wysokość środków finansowych

			7.2.3 Zmodernizowanie systemu łączności radiowej oraz gminnego systemu alarmowania i powiadamiania ludności,	-wysokość środków finansowych
8.	Sport i rekreacja istotnym elementem rozwoju społecznego gminy	8.1 Budowanie społeczności świadomej potrzeby aktywności fizycznej	8.1.1 Stworzenie usystematyzowanej oferty sportowo- rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców 8.1.2 Wspieranie realizacji programów promujących sport i rekreację jako element zdrowego stylu życia 8.1.3 Wspieranie realizacji kampanii edukacyjno- społecznych skierowanych do dzieci i młodzieży promujących właściwe postawy prozdrowotne 8.1.4 Wspieranie programów edukacyjnych kształtujących kulturę odbioru widowiska sportowego i zachowania fair play 8.1.5.Wspierania sportu i rekreacji transgranicznej poprzez zacieśnianie współpracy z partnerami niemieckimi. 8.1.6. Stworzenie sprawnego systemu	-liczba działań - liczba osób objętych działaniem -wysokość środków finansowych -liczba działań -wysokość środków finansowych -liczba działań -wysokość środków finansowych -liczba działań -liczba działań -liczba działań

			promującego ofertę sportowo- rekreacyjną w gminie	
		8.2 Zintegrowana infrastruktura rekreacyjno-sportowa dla potrzeb mieszkańców	8.2.1. Stworzenie systemu zarządzania obiektami sportowo- rekreacyjnymi gminy, w tym optymalizacja wykorzystania istniejącej bazy sportowo- –rekreacyjnej 8.2.2. Określenie zasad udostępnienia oraz korzystania z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na potrzeby mieszkańców	-liczba działań -dokumentacja -dokumenty
		8.3 Rozwijanie sportu młodzieżowego i kwalifikowanego.	8.3.1. Wprowadzenie systemu finansowania szkolenia kwalifikowanego w zakresie dyscyplin wiodących- piłka ręczna, piłka nożna, lekkoatletyka. 8.3.2 Wspieranie realizacji działań mających na celu wyszukiwanie i rozwijanie uzdolnień sportowych dzieci i młodzieży 8.3.3 Stworzenie systemu wspierania i nagradzania sportowców i trenerów lokalnych 8.3.4 Opracowanie zasad	-liczba działań -wysokość środków finansowych -wysokość środków finansowych - liczba działań -uchwała -wysokość środków finansowych - liczba osób objętych działaniem -uchwała - wysokość środków finansowych

			dofinansowywania organizacji dużych wydarzeń sportowych	
9.	Budowa i rozwój społeczeństwa cyfrowego	9.1. Promocja zrównoważonej i innowacyjnej administracji.	9.1.1.Wprowadzenie zarządzania procesowego w oparciu o technologię informatyczną. 9.1.2.Zwiększenie poziomu informatyzacji w jednostkach organizacyjnych gminy podporządkowanych skutecznemu obiegowi dokumentów. 9.1.3.Zwiększenie dostępności zakresu usług administracyjnych świadczonych drogą elektroniczną. 9.1.4.Wprowadzenie zintegrowanego elektronicznego systemu śledzenia postępu realizacji sprawy.	-liczba procesów -liczba działań -liczba e- usług -liczba działań
		9.2. Zwiększenie kompetencji informacyjnych społeczeństwa	9.2.1 Zwiększenie informacji dotyczących elementów procesów świadczonych przez jednostki organizacyjne gminy usług; 9.2.2.Zwiększenie udziału informacji w postaci cyfrowej w procedurach administracyjnych, w tym ich użyteczności i dostępności dla osób niepełnosprawnych; 9.2.3.Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie korzystania z technologii informatycznych; 9.2.4.Wprowadzenie działań promocyjnych	-liczba działań -liczba informacji -liczba udogodnień technologicznych dla osób niepełnosprawnych -liczba działań -liczba działań

			zachęcających do korzystania z dostępnych systemów informacji o usługach;	
		9.3. Tworzenie warunków do budowy otoczenia cyfrowego	9.3.1. Zintensyfikowanie działań zmierzających do powstania ogólnodostępnych miejsc dostępu do internetu; 9.3.2. Promowanie korzystania z e – usług, zwłaszcza wśród osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym; 9.3.3. Tworzenie zintegrowanych ofert usług świadczonych przez administrację i inne jednostki; 9.3.4. Zintegrowanie możliwości korzystania z e – usług i innych informacji cyfrowych z zakresu oferty usług administracyjnych przez telefony komórkowe i inne urządzenia mobilne.	-liczba miejsc -wysokość środków finansowych - liczba działań -liczba ofert -liczba działań

VI. Sposób monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Słubice

Z fazą wdrażania strategii ściśle związane są regularne działania monitorująco-kontrolne, stanowiące część zarządzania. W trakcie realizacji strategii należy na bieżąco oceniać rozwój wydarzeń i w razie konieczności wprowadzać korekty. Istotnym elementem realizacji strategii jest nie tylko śledzenie stanu wykonania budżetu, lecz także monitorowanie zachowań interesariuszy, działań potencjalnych partnerów, pracy zespołu wdrażającego strategię.

Monitoring i ewaluacja są immanentnymi elementami procesu planowania strategicznego. Gromadzenie danych, ich analiza i interpretacja pozwalają ocenić stopień realizacji strategii oraz wprowadzić ewentualne zmiany i korekty.

Monitoring i ewaluacja pełnią istotną rolę w działaniu strategicznym i różnią się między sobą zasadniczo. Najważniejszą różnicą jest poziom dostarczanych przez te narzędzia informacji. Podczas, gdy monitoring weryfikuje, czy zaplanowane zdarzenie doszło do skutku, to ewaluacja bada to zdarzenie pod kątem jego efektów oraz przyczyn, dla których się ono wydarzyło. Na poziomie realizacji strategii linia demarkacyjna pomiędzy monitoringiem a ewaluacją przebiega tam, gdzie występuje rozróżnienie pomiędzy działaniem a wskaźnikiem wynikającym z tego działania.

Monitorowanie realizacji Strategii Gminy Słubice odbywa się na bieżąco (w okresach rocznych), zaś proces ewaluacji będzie przeprowadzony w połowie to jest w roku 2019 i po zakończeniu realizacji strategii to jest w roku 2023. Nie można przy tym wykluczyć sytuacji szczególnych, w których konieczne natychmiastowe reakcje wymuszają wprowadzanie dodatkowych etapów ewaluacyjnych. Zakres tematyczny monitoringu i ewaluacji realizacji Strategii Gminy Słubice określają cele strategiczne, cele szczegółowe, cele operacyjne/działania oraz przypisane im wskaźniki.

1. Harmonogram działań:

- 1.1. Powołanie Komitetu Monitorująco/Ewaluacyjnego realizację Strategii.
- 1.2. Zadania Komitetu Monitorująco/Ewaluacyjnego:
 - monitorowanie przebiegu realizacji strategii rozwoju,
 - ocena i wydawanie opinii o realizacji celów strategicznych, szczegółowych, operacyjnych/działań.

2. Skład i zadania Komitetu Monitorującego/Ewaluacyjnego

W skład Komitetu Monitorującego/Ewaluacyjnego wchodzić pracownicy, przy czym dla potrzeb strategii przez pojęcie „pracownik” rozumie się naczelnika wydziału, kierownika biura, dyrektora jednostki, którym zgodnie z regulaminami organizacyjnymi lub innym dokumentami przypisane są zakresy działania odpowiadające przyjętym w strategii celom strategicznym.

W skład w/w komitetu wchodzić w szczególności:

- 1) Sekretarz – nadzór nad realizacją strategii.
- 2) Koordynator Strategii – pracownik odpowiedzialny zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Słubicach za realizację strategii,
- 3) kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Słubicach – w zakresie działań przyjętych celami strategicznymi,
- 4) dyrektorzy jednostek organizacyjnych gminy - w zakresie działań przyjętych celami strategicznymi,
- 5) inni pracownicy – wskazani przez kierowników, wymienionych w pkt. 3) i dyrektorów wymienionych w pkt. 4), niezbędni do realizacji poszczególnych celów operacyjnych.

Zadania Komitetu Monitorującego/Ewaluacyjnego:

Zadanie:

Koordynacja harmonogramu wdrażania strategii. Sporządzanie zbiorczych raportów z monitoringu i ewaluacji zgodnie z poniżej wskazanym harmonogramem. Prezentacja najważniejszych informacji związanych z realizacją strategii – Koordynator Strategii,

Zadanie:

Gromadzenie danych do monitoringu zgodnie z tabelą celów i wskaźników realizacji strategii - pracownicy merytorycznie odpowiedzialni za cele strategiczne:

- nr 1 „Konkurencyjna infrastruktura techniczna wspierająca innowacyjną gospodarkę”,
- nr 2 „Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy”,
- nr 3 „Stworzenie wizerunku gminy atrakcyjnej, otwartej, przyjaznej dla mieszkańców i gości, uwzględniającego aspekt transgraniczny”,

- nr 4 „Zapewnienie każdemu mieszkańcowi gminy dostępu do nowoczesnych usług edukacyjnych dostosowanych do jego potrzeb”,
- nr 5 „Gmina miejscem rozwoju społecznego”,
- nr 6 „Kultura jako narzędzie budowania tożsamości lokalnej”,
- nr 7 „Bezpieczeństwo mieszkańców gwarancją rozwoju społecznego i gospodarczego gminy”,
- nr 8 „Sport i rekreacja istotnym elementem rozwoju społecznego gminy”,
- nr 9 „Budowa i rozwój społeczeństwa cyfrowego”.

Korzyści płynące z systematycznego monitoringu:

- pozyskiwanie danych pozwalających dokonać oceny postępu w realizacji strategii i jej wpływu na rozwój gminy,
- efektywna realizacja celów operacyjnych/działań zapisanych w strategii,
- osiąganie założonych celów strategicznych,
- podejmowanie działań naprawczych,
- wnioski z systematycznie prowadzonego procesu monitorowania dokumentu strategicznego mogą być podstawą do aktualizacji obowiązującej strategii,
- wnioski z prowadzonego monitoringu mogą być również podstawą do przyjęcia założeń rozwoju strategicznego w następnym okresie.

Monitoring Strategii Gminy Słubice prowadzony będzie na poziomie:

- celów strategicznych,
- celów szczegółowych,
- celów operacyjnych/działań,
- wskaźników.

Wdrażanie monitoringu i ewaluacji.

1. System monitoringu i ewaluacji wdrażania strategii rozwoju gminy zakłada, że każdy z celów strategicznych ma przypisanego opiekuna, którego zadaniem jest zbieranie danych niezbędnych do oceny realizacji strategii oraz przekazywanie do koordynatora strategii rocznych sprawozdań zgodnie z poniższym wzorem i według harmonogramu.

2. Koordynator strategii na podstawie uzyskanych informacji od opiekunów poszczególnych celów strategicznych, sporządza pisemny raport opisujący wdrażanie strategii i przekazuje do Burmistrza według harmonogramu.
3. Na podstawie raportu Burmistrz podejmuje decyzję o aktualizacji strategii, bądź o kontynuowaniu realizacji bieżącej.
4. Raport z realizacji strategii zostaje również przekazany w pierwszym kwartale po roku sprawozdawczym Radzie Miejskiej.
5. Zakłada się, że najważniejsze informacje związane z raportem z monitoringu i ewaluacji strategii w sposób przejrzysty i logiczny mogą zostać zaprezentowane szerszemu gronu z wykorzystaniem nowoczesnych technik komunikacyjnych.

Wzór tabeli sprawozdawczej do monitoringu i ewaluacji:

cel strategiczny	cel szczegółowy	cel operacyjny/ działanie	opis tego co osiągnięto/ wskaźnik	źródło danych	dodatkowe informacje

Harmonogram – Kamienie milowe procesu monitoringu i ewaluacji:

1. Monitoring (sprawozdanie opiekunów do koordynatora strategii) – 30 styczeń 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023,
2. Raport z monitoringu (raport koordynatora strategii dla Burmistrza) – 20 luty 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023,
3. Raport z monitoringu (raport koordynatora strategii dla Rady Miejskiej) – I kwartał 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023,
4. Ewaluacja (sprawozdanie) – 30 styczeń 2019, 2023,
5. Raport z ewaluacji – 20 luty 2019, 2023.